

ပုဂ္ဂိုလ်သားသားကြီးခရီး

ပြုစုသတိတော်ခန့်

နှင့်

ငါးပါးသံလေးတရားတော်

ဧည့်ခံနိုင်အောင်ပြုစု

ညောင်ကန်အေးသာသနာ့ရုံသံ

ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့

အမှတ်(၆) အင်းစိန်လမ်းမကြီး ကြို့ကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ညောင်ကန်အေး သာသနာရိပ်သာ
ဆရာတော်အရှင်ဣန္ဒက

၁၅၉၂၃
၂၉၄၀၃
မိုးမိုး

ခင်းပါ
တိုက်-စာ

ရန်ကုန်မြို့ ကြို့ကုန်း အင်းစိန်လမ်းမကြီး အမှတ် (၆)

မဟာစည်ပြဝါဒင်

ညောင်ကန်အေး၊ သာသနာ့ရိပ်သာ

ဆရာတော်အရှင်ဓမ္မက

ဟောကြားသော

ဗုဒ္ဓဘာသာ က-ကြီးခ-ကျေး

ဩကာသကန်တော့ခန်း

နှင့်

ငါးပါးသီလပေး တရားတော်

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၆၅၈)

မျက်နှာဖုံး ခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၂၆၀)

ပထမအကြိမ်

၁၉၈၁-ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ

အုပ်ရေ ၂၀၀၀

*

ဓမ္မဒါန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန
စာကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်
မျက်နှာဖုံးရိုက်
ဇွဲကာလာလေစက်

*

ပုံနှိပ်သူ
ဦးထွန်းရှိန် (မြ ၀၂၁၃၈)
ဇွဲစာပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၁၇၂၊ ၃၃-လမ်း၊
ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ
ဦးမြင့်သိန်း
(ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ်-၂၂၈)
ညောင်ကန်အေးသာသနာ့ရိပ်သာ
အမှတ်(၆) အင်းစိန်လမ်းမကြီး
ကြို့ကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဗုဒ္ဓဘာသာ ကကြီး၊ ခ-ကွေး
 သြကာသကန်တော့ခန်းနှင့် သီလပေးတရားတော်

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းစရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အဖွင့်လွှာ ၁
၂။	သြကာသကန်တော့ခန်း ၂
၃။	သြကာသဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး ၈
၄။	မဟာစည်သြကာသကန်တော့ခန်း ၁၀
၅။	သြကာသဆိုတာ ဘာလဲ ၁၀
၆။	ကံသုံးပါး ၁၁
၇။	ရည်ရွယ်ချက် ၁၂
၈။	ကန်တော့ရှိခိုးက ချမ်းသာရ-ဇာတ်လမ်း ၁၃
၉။	ရတနာမြတ်သုံးပါး	— ၁၄
၁၀။	ရှိခိုးကန်တော့ပုံ ၁၅
၁၁။	ပူဇော် ၁၆
၁၂။	ဖူးမြော် ၁၆
၁၃။	မာန်လျှော့ ၁၇
၁၄။	ကန်တော့ ၁၇
၁၅။	ဆရာသမားတို့ကို ရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါ ၁၉
၁၆။	မိဖုရားတို့ကို ရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါ ၁၉

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၇။	အဖိုးအဖွားတို့ကို ရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါ	၁၉
၁၈။	ဦးကြီးအဖေ ၊ တို့ကိုရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါ	၂၀
၁၉။	ဆုတောင်းပုံ	၂၁
၂၀။	ဆုတောင်း ၉-မျိုး	၂၁
၂၁။	အပါယ် ၄-ပါး	၂၂
၂၂။	ကပ် ၃-ပါး	၂၃
၂၃။	ရပ်ပြစ် ၈-ပါး	၂၃
၂၄။	ရန်သူမျိုး ၅-ပါး	၂၄
၂၅။	ဝိပတ္တိတရား ၄-ပါး	၂၅
၂၆။	ဗျသနံတရား ၅-ပါး	၂၅
၂၇။	အနာမျိုး ၉၆-ပါး	၂၈
၂၈။	မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပါး	၂၇
၂၉။	မဂ်ဖိုလ်တရား	၂၇
၃၀။	နိဗ္ဗာန်တရား	၂၈
၃၁။	ပသန္နတဒ္ဓိတ်-ဆုပေး	၂၉
၃၂။	သီလတောင်း	၃၀
၃၃။	လျှောက်လွှာတင်သလို	၃၀
၃၄။	ညွှန်ကြားချက် —	၃၁
၃၅။	ဘုရားရှိခိုး —	၃၂
၃၆။	အလံတော် အလေးပြုသလို	၃၂
၃၇။	ဘယ်ဘုရားကို ရှိခိုးသလဲ	၃၃
၃၈။	သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ	၃၄

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၉။	ကျွန်ုပ်တို့၏ ယုံကြည်ချက် ၃၅
၄၀။	မိဖုရားကို အားကိုးသလို ၃၆
၄၁။	ဆေးဆရာကို အားကိုးသလို ၃၈
၄၂။	ဘုရားကို ယုံကြည်ယင် ဘုရားစကားကို နားထောင်	— ၃၈
၄၃။	ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ် ရှစ်လုံးဘွဲ့ ၃၉
၄၄။	အတည်ပြုပုံ ၄၀
၄၅။	ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံ ၄၁
၄၆။	တရားဥပဒေ လိုက်နာရသလို ၄၁
၄၇။	ဆုတောင်းဦးတည်ချက်	— ၄၃
၄၈။	စခန်းသိမ်း အမှတ်စကား ၄၄

ဗုဒ္ဓဘာသာ က-ကြီး၊ ခ-ကျေး အတိုအထွာ မှတ်စရာများ

၁။	ငါးပါးသီလ အပြစ်နှင့် အကျိုးပြ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ	— ၄၆
၂။	ရှစ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံ ၄၈
၃။	ဒုစရိုက် ၁၀-ပါးနှင့် လူသားကမ္ဘာ	... ၅၁
၄။	သုစရိုက် ၁၀ပါးနှင့် လူသားကမ္ဘာ	— ၅၃
၅။	ပုညကိရိယာဝတ္ထု ၁၀-ပါးနှင့် လူသားကမ္ဘာ ၅၅
၆။	အနန္တငါးပါး ဘုရားရှိခိုး ၅၆

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇။	ဘုရားဂုဏ်တော် ၉-ပါးရှိခိုး ၅၉
၈။	တရားဂုဏ်တော် ၆-ပါးရှိခိုး ၆၂
၉။	သံဃာ့ဂုဏ်တော် ၉-ပါးရှိခိုး ၆၃
၁၀။	သတ္တဋ္ဌာန ဘုရားရှိခိုး ၆၆
၁၁။	ခုနစ်နေ့ ဘုရားရှိခိုး ၆၇
၁၂။	ဆွမ်းတော်ကပ်-ဆုတောင်း-အမျှဝေ ၆၉
၁၃။	ပန်းနံ့သာကပ်-ဆုတောင်း-အမျှဝေ ၇၀
၁၄။	သောက်တော်ရေကပ်-ဆုတောင်း-အမျှဝေ ၇၁
၁၅။	မီးပူဇော်-ဆုတောင်း-အမျှဝေ ၇၂
၁၆။	ညောင်ကန်တောရ-ထောမနာ တရားတောင်းဂါထာ ၇၄
၁၇။	သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာအလုပ်တရား ၇၉
၁၈။	သာသနာရေး-လောကရေး တိုက်တွန်း ဆုညွှန်းလွှာ ၈၅
၁၉။	တရားကြွေးကြော် နိဗ္ဗာန်ဆော်စာတမ်း ၈၆
၂၀။	အနာမျိုး ၉၆-ပါး (သရုပ်) ၉၀

အဖွင့်လွှာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

“ဟောဒီစာမူကို ဖတ်ကြည့်ပြီး ဒကာမကြီး ဒေါ်တင်သိန်း လှက အမှာစကား ရေးပေးပါ” ဟု ပြောပြောဆိုဆို ညောင်ကန် ဆရာတော် ဦးဣန္ဒြေက က စာရွက်တွေတထပ်ကြီး လှမ်းပေးသဖြင့် လက်ခံ ဖတ်ရှု ကြည့်မိပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားအား ရှေး မ ဆွ က ပင် ညောင် ကန် ဦးဣန္ဒြေကအဖြစ်နှင့်၎င်း၊ မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ နယ်လှည့် ဓမ္မကထိကအဖြစ်နှင့်၎င်း၊ ဆောင်းပါးရှင်အဖြစ်နှင့်၎င်း သိကျွမ်း ခင်မင် ကြည်ညိုမှုရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံရပါလျှင် ကျမအနေဖြင့် အမှာစကားကို ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် ရေးသားရမည်ဖြစ်၍ မဝံ့မရဲ ဖြစ်မိသည်ကအမှန်။

ဆရာတော်က- “ရေးသာ ရေးပါ။ စာမူကို ဖတ်ကြည့်ပြီး ရေးယင်ရပါတယ်” ဟု အားပေးချီးမြှင့်သည့်အတွက် အလုပ်ခွင် များကြားမှ တတ်သမျှမှတ်သမျှ အမှာစကား ရေးသားရမည် ဖြစ်ရာ ပြည့်စုံကုံလုံမှုမရှိပါက စာရေးသူ၏ တာဝန်သာ ဖြစ် ကြောင်း ဦးစွာနိဒါန်းပျိုး၍ ဝန်ခံချက် ရေးသား လိုက် ရ ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရား၏ စာမူခေါင်းစီး (ဗုဒ္ဓဘာသာ က-ကြီး ခ-ကွေး-ဩကာသ ကန်တော့ခန်းနှင့် ငါးပါးသီလပေး) ကို

ဖတ်လိုက်ရသည်နှင့် သာမန်အားဖြင့် အခြေခံကို မှတ်သားပြီး ရေးသားတော့မည်ကို ခန့်မှန်းရပါသည်။

သို့သော် “က-ကြီး၊ ခ-ကွေး အထင်မသေးနဲ့” ဆိုသကဲ့သို့ မြန်မာစာပေတွင် က-ကြီးမှ အ-အဆုံး အကုန်လုံး ကျေပွန်စွာ တတ်မှ အရာထောက်သည့်နည်းတူ ဗုဒ္ဓဘာသာ တွင်လည်း ဩကာသ-မှ စကြာရသည်သာ ဖြစ်သည်။

ယခုခေတ် လူငယ်လူရွယ်များ ဘာသာရေးကို လိုက်စားကြသည်။ ဆန်းစစ်လာကြသည်။ မေးမြန်းကြသည်။ ကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ စမ်းသပ်လိုကြသည်။

ဤသည်ကို ဘာသာရေးရှုထောင့်မှနေ၍ ဝမ်းသာနေရသည်။ သူတို့လေးတွေ သိလိုသောလုံးတိုင်း ခွန်းတိုင်းကို ဖြေဆိုပေးနိုင်ရန် ထင်လွယ်မြင်လွယ်သော ဥပမာများနှင့်လည်း တင်စား၍ ပြသနိုင်ရန် အရေးကြီးလာပါသည်။

လောကတွင်အတိုချုံးသော်အကြောင်းနှင့်အကျိုးသာရှိသည် ဆိုသည့်စကားကို အကောင်အထည် ဖော်ပြနိုင်ရန်လည်း အရေးကြီးလာပါသည်။ သာမန်အနေဖြင့် ပြောမည်ဆိုလျှင်လည်း လူသားများသည် အကျိုးကျေးဇူးကို အလိုရှိကြ ပါကုန်၏။ သို့သော် လက်တွေ့၌ အချည်းနှီးဖြစ်မည့် အရာကိစ္စများကိုသာ ပြုလုပ်ပြောဆိုကြပြီး အချိန်ကုန်နေကြသည်သာ များပေသည်။ မိမိတို့လုပ်ရပ်များသည် တကယ်တမ်း အကျိုးရှိမရှိကို ဆန်းစစ် မိကြဟန်မတူ။ (အခါကောင်း အခွင့်ကောင်းကြုံသဖြင့် လူအဖြစ် လူ့ဘဝကို ရလာသည့်အခိုက် ဘုရားဟောပါဠိ လာရှိသည်နှင့်အညီ ဤမမြဲသော ခန္ဓာကိုယ်ကို အရင်းတည်ပြီး ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာ မဟာအသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်ရွှေ့ပြည်

မြတ်ကို တက်လှမ်း နိုင်ပေသည်ဆိုသော ယုံကြည်ချက်သဒ္ဒါ ပြင်းထန်စွာထားသင့်သည်) ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် တရုတ်ကြားဖြတ်၍ ရေးသားလိုပါသေးသည်။ တာဝန်သိသူမှာ တာဝန်ရှိသည် ဆိုသကဲ့သို့၊ ၃၁-ဘုံ ကျင်လည်ရသော ဒုက္ခကို သိတော်မူမြင်တော်မူသော မဟာကရုဏာရှင် သဗ္ဗညု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးကို လိုလားတော်မူသည့်အတွက် အချိန်ရှိတိုင်း သံသရာမှ ထွတ်မြောက်ကြောင်းကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ပါလျှင် ကူးမြောက် နိုင်ရန် ကြိုးစားမှုမှာ သတ္တဝါတို့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါတော့သည်။ ကူးမြောက်နိုင်ကြောင်း တရားကောင်းတို့ကိုလည်း ဟောကြားထားတော် မူခဲ့သည်ဖြစ်၍ ထိုထိုဤဤ ကြံဆတွေ့သောနေ့ရက် အချိန်မဟုတ်တော့ပြီ ဆိုသည်ကိုလည်း သတိချပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

သာသနာတော် စည်ပင်ပြန့်ပွားလာသော ယခုအခါသမယ ကောင်း အချိန်၌ မြန်မာသာမက ကမ္ဘာအရပ်ရပ် လူမျိုး အသီးသီးမှလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အဆီအနှစ်ကို ခွဲပေဆုံးဆောင် လိုလာကြသည်မှာ မျက်မြင်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးစွာ ပထမ မိမိတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးများလက်ထက် ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် ရရှိထားပြီးသော ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမကို အတုအနှိုင်းမရှိသော ကျေးဇူးတော် ဂုဏ်တော်နှင့်တကွ သိရှိထားကြရန် လိုအပ်ကြောင်း သတင်းကောင်းပါးရပေသေးသည်။

အနာဂတ် သာသနာရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဝေဘူဆရာတော်ဘုရား ကြိုတင် အမိန့်ရှိပုံကို သတိရနေမိပါသည်။ အခြားမဟုတ်ပါချေ-

“နိုင်ငံအသီးသီး၊ လူမျိုးအသီးသီးတွေက ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမတွေကိုလာပြီး နည်းခံကျင့်သုံးကြမှပဲပါဗျာ။ အဲဒီအခါ အိမ်ရှင်ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံက ဧည့်ခံရလိမ့်မယ်၊ ဧည့်ဝတ်ကျေကြရလိမ့်မယ်ဗျာ” ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး အနေနှင့်လည်း၊ မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာကြီးတွင်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးသို့လည်းကောင်း မေတ္တာရွှေ့ရှု ကြချီတော်မူလျက် တရားအမြိုက် ရသာများကို ချီးမြှင့်ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း များစွာပင် ကြာညောင်း ခဲ့ပေပြီ။ ကြည်ညိုလေးစားစွာ အပတ်တကုတ် ကြိုးစား အားထုတ်ခဲ့ကြသော နိုင်ငံခြားသားများ အပါအဝင် ရဟန်းရှင်လူ ယောက်ျားစွာတို့မှာလည်း တရားထူးများကို တွေ့ကြုံ ခံစားရသည်အတွက် အတိုင်းထက်အလွန် ဝမ်းမြောက်ငမ်းသာ ဖြစ်ကြရပါသည်။

ဤသို့လျှင် ဧည့်သည်အနေဖြင့်လည်း လာရကျိုးနပ်ပေပြီ၊ အိမ်ရှင်အနေဖြင့်လည်း ဧည့်ဝတ်ပြုစရာ ရှိနေပေပြီ။

“မသိသူ ကျော်သွား- သိသူဖော်စား” ဆိုသကဲ့သို့ နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတပါးသားများအနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဘာသာခြားများမှ လည်းကောင်း သက်ဝင်ယုံကြည်ကာ ဗုဒ္ဓ၏အမြိုက်အရသာကို ခံစားနေကြပြီဖြစ်၍ မိမိတို့အနေဖြင့်လည်း ကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ခံစားနိုင်စေရန် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ကြစေလိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် က-ကြီး ခ-ကွေးမှစပြီး မသိပါလျှင် ရွှေသို့ဆက်ရန် ခက်ပါလိမ့်မည်။

ဩကာသ ကန်တော့ချိုးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း မူကွဲများ ရှိကြောင်းနှင့် ဤစာအုပ်တွင်မူ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩကာသ ဘုရားရှိခိုးကို ထည့်သွင်း ရေးသားပူဇော်ထားကြောင်းဖတ်ရှုရပါသည်။ မူကွဲသော်လည်း ရည်ရွယ်ချက်က အတူတူသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင် ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်တော်အဖွင့် သီလ၏ အကျိုး အပြစ်၊ ဆုတောင်းခန်းတွင် ပါဝင်သည့် အပါယ် လေးပါးမှအစ အနာမျိုး ၉၆-ပါး ရောဂါဟူသည် အဘယ် နည်း စသည်တို့ကို အသေးစိတ်ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ လွယ်မယောင်နဲ့ခက်- တိမ်မယောင်နဲ့နက် ဆိုသကဲ့သို့ မိမိတို့ နှုတ်မှ ရွတ်ဆိုသွားသမျှ စောင့်ထိန်းသွားမှုတို့ကို လုံးတိုင်း ခွန်းတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သိရှိပါမှ လေးနက်ပြီး ဆောင်ရွက်ရကျိုး လည်း နပ်ပေလိမ့်မည်။ ကိုယ်တိုင်သိရှိ သဘောပေါက်နားလည် ပါမှ တဆင့် ပြန့်ပွားပေးစေလိုသော စေတနာ ကုသိုလ်ဇော များလည်း ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုံတော်ကိုမှန်း၊ ဂုဏ်တော် မှမ်း၍ ကြည်ညို နိုင်စေရန် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သတ္တဋ္ဌာန ဘုရားရှိခိုးလည်း ထည့်သွင်းထားလိုက်သေးသည်။ ထိုမျှသာမက ရသာပေါင်း ခသည့် သတိပဋ္ဌာန်တရား ပွားများပုံ ပွားများနည်းကိုလည်း ထည့်သွင်းထားရာ ကြိုးစား ကျင့်ကြံလိုသူ ရဟန်းရှင်လူများ အတွက် ဤစာတအုပ်တည်းဖြင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ပြည့်စုံ ပေလိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အချို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် သတိပဋ္ဌာန် ပွားများပုံ ပွားများနည်းကို မကြားဘူး မနာဘူးသူများလည်း ရှိသကဲ့သို့

ကြားဖူးနားဝ ရှိသည့်တိုင်အောင် (ဒီလောက်လွယ်လွယ်နဲ့ဖြစ်မှ ဖြစ်ပါ့မလား)ဟု သံသယစိတ်ဝင်ကာ ဟောပြောသည့်အတိုင်း ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်း မရှိပဲ ထင်တလုံးနှင့် လမ်းဆုံးနေကြ သည်ကို တွေ့ဖူးကြုံဖူးပါသည်။

သို့အတွက် ဤသတိပဋ္ဌာန်အလုပ်ပေးတရားတွင် ပါရှိသော (ကိုယ်အမှုရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာသိရမည်။ စိတ်အမှုရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာသိရမည်) ဆိုသည့်အတိုင်း ယောဂီတို့တွင် ဖြစ်ပေါ်သမျှ ကိုယ်အမှုအရာ၊ နှုတ်အမှုအရာ၊ စိတ်အမှုအရာ စသည်တို့၌ အမြဲမပြတ် ရှိသေစွာ စူးစိုက်မှတ်သားမှု ပြုပါက တရားသဘောများကိုမူချေတွေ့မြင်လာရမည် အမှန်ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယနှင့် စနစ်တကျ အားထုတ်လိုပါကလည်း ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သာသနာ့ ရိပ်သာတွင်လည်းကောင်း၊ ဤစာအုပ်ကို ရေးသားပြုစုသော ညောင်ကန်ဆရာတော်ဘုရား၏ မဟာစည်သြဝါဒခံ ညောင် ကန်အေး သာသနာ့ရိပ်သာတွင်လည်းကောင်း အချိန်မရွေး လာရောက် ရှုမှတ် ပွားများ နိုင်ပါကြောင်းလည်း စေတနာ ကောင်းနှင့် သတင်းကောင်းပါး ရေးသား ဖိတ်ခေါ်ပါရစေ၊ တရားတော်၏ ဟေိပဿိကဂုဏ်တော်အတိုင်း ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကြံ ပွားများပါက အကာလိကော- ချိန်ခါမလင့် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ ရရှိမည်ကား မုချမသွေ ဖြစ်ပါပေတော့သတည်း။

သတ္တဝါဟူသရွေ့ တရားတွေ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

တက္ကသိုလ်-ပွင့်လန်း

၁၉-၄-၈၁

ရန်ကုန်မြို့၊ ကြို့ကုန်း၊ အင်းစိန်လမ်းမကြီး၊ အမှတ် (၆)

မဟာစည် သြဝါဒခံ

ညောင်ကန်အေး သာသနာ့ရိပ်သာ

ညောင်ကန်အေး ဆရာတော် အရှင်ဣန္ဒက

ဟောကြားတော်မူသော

ဗုဒ္ဓဘာသာ က-ကြီး၊ ခ-ကျွေး

ဩကာသ ကန်တော့ခန်းနှင့် သီလပေး

တရားတော်

နမော ဣဿ အဂ္ဂတော အရဟတော သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဩကာသကန်တော့ခန်း

ယနေ့ တရားနာ ရောက်လာကြတဲ့ ပရိသတ်များအား
ဩကာသနဲ့ မကန်တော့မီ ဘုန်းကြီးက ဩကာသအကြောင်းကို
အရှင် ရှင်းပြပါမယ်။ ယနေ့ ယခုဟောကြားမည့် တရားက “ဗုဒ္ဓ
ဘာသာ က-ကြီး ခ-ကျွေး ဩကာသ ကန်တော့ခန်းနှင့်
သီလပေး တရားတော်” တဲ့။

အသက်နှင့်ထပ်တူ ဆောင်တော်မူကြ သြကာသ

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသမ္မာသနာ
တော် လောကတွင် ပခက်နှင့် ခေါင်းကြား မွေးမှ-သေအထိ
ဆောင်ထားရမည့် ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်းရဲ့ လက်သုံး ယဉ်ကျေးမှုဟာ
ဘာလဲ ဆိုယင် သြကာသ ကန်တော့ခန်းနှင့် သီလပေး သီလ
ဆောက်တည်ပုံပါပဲ။

မြန်မာစာ သင်ကြားသူများတွင် က-ကြီး၊ ခ-ကျေးဟာ
စာ စ-သင်ကတည်းက ဘွဲ့ရသည်အထိ အရေးကြီးသလို ဒီ
သြကာသ သီလခန်းကလဲ ဗုဒ္ဓဘာသာအစမှ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်
အထိ ရာသက်ပန် အရေးကြီးလှပါတယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ သူဟာ
ခပ်တိုင်း ငန်ပါပဲ။

လူနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်းရဲ့ သာရေး
နာရေး ကိစ္စတိုင်းမှာ ဒီသြကာသ-သီလခန်းဟာ ရွှေတန်းက
ပါဝင်ပါတယ်၊ သူဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ အခမ်းအနား တိုင်းရဲ့
သော့ချက်ဖြစ်ပါတယ်၊ ဒီသြကာသရဲ့ အရေးပါအရာရောက်ပုံကို
အားလုံး ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်မှု ထင်ရှားပြီးသားပါပဲ၊ ဒါလောက်
ဆို လုံလောက်ပါပြီ။

သြကာသဘုရားရှိခိုး အမျိုးမျိုး

ဒါလောက် အရေးပါ အရာရောက်တဲ့ သြကာသ ဘုရား
ရှိခိုးဟာ ကာလတွေ ရှည်လျားပြီး ဒေသတွေ ထွေပြားတော့
တကျောင်း တဂါထာ တရွာ တပုဒ်ဆန်း ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်၊
ကိုယ့်ဆရာနှင့် ကိုယ့်ဒကာ နေလာကြစဉ်မှာ ပြဿနာ မရှိခဲ့

သော်လဲ ရပ်ချင်း ရွာချင်း မြို့ချင်း နယ်ချင်း ကူးလူးတဲ့အခါ
မူမတူဟန်ကြောင့် ပူညံ ပူညံလဲ ဖြစ်ခဲ့ကြရတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် ကာယကံ-ဝစီကံ-မနောကံအုပ်စုကတမျိုး၊
ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ-မနောဒွါရ အုပ်စုကတဖုံ၊ ကာယပဏာမ
ဝစီပဏာမ မနောပဏာမ အုပ်စုက တနည်းလို့ အမျိုးမျိုး
ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရတယ်။

သူ့နည်းက မှားတယ်၊ ငါ့နည်းက မှန်တယ်လို့လဲ ငြင်းခုံ
ခဲ့ကြတယ်၊ လင်နှင့် မယား သားနှင့် သမီးဆိုတဲ့ မိသားစုချင်း
ကွဲကွာသည်အထိ ဂယက်ရိုက်ခဲ့ရတယ်။

ညီညာယင် ကောင်းတယ်

တကယ်ဆိုတော့ ဒီဩကာသဘုရားရှိခိုး ဆိုရိုးအမျိုးမျိုးဟာ
နန်ဦး ဆရာတော် ရွာဦး ဆရာတော်များရဲ့ အလိုဆန္ဒ အယူ
အဆချင်း မတူညီကြလို့သာ မူကွဲခဲ့ကြတာပါ။ ယဉ်ကျေးမှု
ဦးတည်ချက်ချင်းတော့ အတူတူပါပဲ၊ အချို့ဆိုရိုး လွဲတယ်
ဆိုသော်လဲ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် မရောက်နိုင်လောက်အောင် သဂ္ဂန္တ
ရာယ်၊ မဂ္ဂန္တရာယ်အထိတော့ မလွဲနိုင်ပါဘူး၊ ကုသိုလ် မရနိုင်
လောက်အောင် ပုညန္တရာယ် အထိလဲ မလွဲပါဘူး၊ ဆရာစွဲ-
ဝါဒစွဲလွန်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အပြစ်မြင်ပြီး ပြောမှား ဆိုမှား
ပြောမှား ဖြစ်ကုန်ယင်တော့ ကုသိုလ်မရပဲ အကုသိုလ် ပွားနိုင်
ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကုသိုလ် ရရေးကို ရှေ့ပြီး ကာလ ဒေသ
အားလျော်စွာ စုပေါင်းရွတ်ဆိုတဲ့အခါမှာ သူတမျိုး ငါတဖုံ

မရွတ်ဆိုကြပဲနှင့် မူတခုချပြီး ညီညီညာညာ ရွတ်ဆိုနိုင်ယင်တော့ သာယာနာပျော်ဖွယ်လဲ ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ကြည်နူးပြီး ကုသိုလ် အထူးတွေလဲ ပွားပါတယ်။

မဟာစည် သြကာသ ကန်တော့ခန်း

ဘုန်းကြီးတို့ မဟာစည်သြဝါဒခံ တပည့် ရဟန်းရှင်လူများ ကတော့ မဟာစည် ဆရာတော် ဘုရားကြီး စီစဉ်ပေးတော်မူတဲ့ သြကာသ ကန်တော့ခန်းကို ညီညီညာညာ ရွတ်ဆိုကန်တော့ ကြပါတယ်။ ရှေးဆရာတော်များရဲ့ မူလည်း မပျက်၊ ရည်ရွယ်ချက်လဲ ပြည့်စုံ၊ ပြေပြစ်ချောမောမှုလဲရှိပြီး တမူတည်း ရွတ်ဆို ကြပြန်တော့ ညီညာပြီး သာယာချိုအေးလှပါတယ်။

အဲဒီ သြကာသစကားပြေရဲ့ လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ကလေးငယ်များမှအစ သိလွယ်ရုံမျှ အနည်းငယ် ပြောပြပြီးမှ ကန်တော့ ချိုးကို ဆိုကြရအောင်ပါ။ ယခု စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြပါဦးမယ်။

သြကာသ ကန်တော့ခန်းတိုင်းမှာ

ပထမ ကန်တော့ခန်းက တပိုဒ်—

ဒုတိယ ဆုတောင်းခန်းက တပိုဒ်လို့ စာနှစ်ပိုဒ် ရှိပါတယ်။ အဲဒီ စာနှစ်ပိုဒ်ထဲက ပထမစာပိုဒ်ကို အယင် ပြောပြပါမယ်။

သြကာသဆိုတာ ဘာလဲ

သြကာသဆိုတာ ပါဠိစကားပါ။ မြန်မာလိုတော့ “အခွင့်” လို့ အဓိပ္ပာယ် ရပါတယ်။ “အခွင့်ပေးပါ၊ အခွင့်ပြုပါ” လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ပါဠိစာပေ ပိဋကတ်တော်များမှာ “သြကာသံ

ဒေထ”လို့လဲ (ဇာတက-ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၁၅) ဧစ္စရပါတယ်၊ တပည့်
တော်အား အခွင့်ကို ပေးတော်မူပါကုန်-လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊
နောက်ပြီးတော့ “ကရောတု မေ အာယသ္မာ ဩကာသ”လို့လဲ
(ဝိ-စူဠဝဂ္ဂ-၉) ဧစ္စရပါတယ်၊ အရှင်ဘုရားသည် တပည့်တော်
အား အခွင့်ကို ပြုတော်မူပါ”လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဩကာသဆိုတာ အလေးအမြတ် ပြုအပ်တဲ့
ရတနာမြတ်သုံးပါး ရှေ့မှောက်မှာ အရေးတကြီး အလေးပြု
ရှိခိုးချင်လို့ “အခွင့်ပြုပါ-ခွင့်ပြုပါဘုရား”လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

စကားသုံးခွန်း တောင်းပန်ညွှန်း

“ဩကာသ... ဩကာသ...ဩကာသ၊ ခွင့်ပေးပါ ဘုရား...
ခွင့်ပေးပါဘုရား... ခွင့်ပေးပါဘုရား”လို့ စကား သုံးခွန်းဖြင့်
ခွင့်တောင်းပါတယ်၊ ပထမ ဩကာသဖြင့် ဘုရားမြတ်ထံ
ဦးတည် ခွင့်တောင်းတယ်၊ ဒုတိယ ဩကာသဖြင့် တရားမြတ်ထံ
ဦးတည်ခွင့်တောင်းတယ်၊ တတိယ ဩကာသဖြင့် သံဃာမြတ်ထံ
ဦးတည် ခွင့်တောင်းတယ်။

ကံ သုံးပါး

အဲဒီ ဩကာသ သုံးခွန်းရဲ့ နောက်တွင် ပါတဲ့ “ကာယကံ၊
ဝစီကံ၊ မနောကံ တည်းဟူသော အပြစ်ခပ်သိမ်း၊ ပပျောက်
ငြိမ်း၍”ဆိုတဲ့ အပိုဒ်များက ဒီလို ပြဆိုပါတယ်။

မိမိမှာ ဘုရား၊တရား၊သံဃာ ဆိုတဲ့ ရတနာမြတ်သုံးပါးနှင့်
ပတ်သက်ပြီး မတော်တဆ ပြုမှားမိတဲ့ ကာယကံ-အပြစ်၊ ပြော
မှားမိတဲ့ ဝစီကံအပြစ်၊ ကြံမှားမိတဲ့ မနောကံအပြစ်၊ အဲဒီအပြစ်

သုံးမျိုးထဲက တမျိုးမျိုးနဲ့ ပြစ်မှားမိတဲ့ အပြစ်ဘေး အညစ်
အကြေးရှိယင် အဲဒီ အညစ်အကြေး အပြစ်ခပ်သိမ်း ပပျောက်
ငြိမ်းရန် သီလပေး အရှင်မြတ်ကို သက်သေထားပြီး ဝန်ချ
တောင်းပန် ကန်တော့ပါတယ်-တဲ့။

ဥဒိဿ ရုပ်ပွား စေတီတော်ရှေ့မှာ ရွတ်ဆိုယင် ရုပ်ပွား
ဘုရားစေတီတော်မြတ်ကို သက်သေထားပြီး ဝန်ချတောင်းပန်
ကန်တော့တယ်-လို့ မှတ်ပါ။

ရည်ရွယ်ချက်

ပြီးတော့ “အသက်ရှည်စွာ၊ အနာမဲ့ရေး၊ ရန်ဘေးကင်း
ကြောင်း၊ ကောင်းမှု မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာ” ဆိုတဲ့
အပိုဒ်များကလဲ ဒီလို အဓိပ္ပာယ် ရပါတယ်။

မိမိရှိခိုးရတဲ့ ကုသိုလ်စေတနာကြောင့် မိမိမှာ-

၁။ အသက်ရှည်ပါစေ၊

၂။ အနာကင်းပါစေ၊

၃။ ရန်ဘေးကင်းပါစေ၊

၄။ ကောင်းမှုမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ-တဲ့၊ ဒါက ရှိခိုးသူရဲ့
ရည်ရွယ်ချက်ပါ၊ ဒီအထိ သြကာသဖြင့် ရည်ရွယ်ချက်
နှစ်မျိုး ရှိပါပြီ၊

၁။ အပြစ်ခပ်သိမ်း ပျောက်ငြိမ်းရန် ရည်ရွယ်ချက်၊

၂။ အသက်ရှည်စွာ၊ အနာမဲ့ရေး၊ ရန်ဘေးကင်းကြောင်း
ကောင်းမှုမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေခြင်း ရည်ရွယ်ချက်၊ အဲဒီ
ရည်ရွယ်ချက် နှစ်မျိုးပါ။

ကန်တော့ရှိခိုးက ချမ်းသာရ ဇာတ်လမ်း

ဒီ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ရရှိပါသလားဆိုတော့ ရရှိနိုင်ပါတယ်။ သာဓကအနေနဲ့ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာမှာလာတဲ့ အယုဝစုန သတ္တိသား ဇာတ်လမ်းနှင့် သူ့ကို အကြောင်းပြု ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဒေသနာကို ပြရပါလိမ့်မယ်။

သူကား ခုနစ်ရက်သာ သက်တန်းရှိပါသတဲ့။ ခုနစ်ရက် မြောက်လျှင် ဝဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးထံမှာ အခွင့်ရထားတဲ့ ဘီလူး တယောက်ရဲ့ အစာ ဖြစ်ရမည် ဆိုပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရား၏ ညွှန်ကြားတော်မူချက်အရ သံဃစတော်များအား ပင့်ကာ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ပရိတ်တရားကို နာကြားပါတယ်။ ခုနစ်ရက်မြောက်တဲ့ နောက်ဆုံးနေ့မှာ ဘုရားမြတ် ကိုယ်တော်တိုင်ကြွထောက်ပြီး ပရိတ်တရားကို ဟောကြား ချီးမြှင့်တော်မူပါတယ်။ ဒီတော့ ပရိတ်တန်ခိုး ရတနာသုံးပါး တန်ခိုးစွမ်းကြောင့် နတ်ဘီလူးများ မကပ်နိုင်ပဲ ဘီလူးဘေးမှ လွတ်ကင်းပြီး အသက် တရာ့နှစ်ဆယ် ရှည်ပါတယ်။

ဒါကို အကြောင်းပြုပြီး “ခုနစ်ရက် အသက်တမ်း ရှိသူမှာ အသက်တရာ့နှစ်ဆယ် ရှည်သေး၏ သတ္တဝါများ အသက်ရှည်ကြောင်း ရှိကောင်း၏” လို့ ဆွေးနွေးကြသူများအား မြတ်ဘုရား ကြွလာပြီး တရားဟောတော်မူပါတယ်။

ရှိခိုးခြင်းအလေ့ရှိလျက် အသက်သိက္ခာ ဂုဏ်ကြီး သူတို့ကို အရိုအသေ ပြုတတ်သူအား အသက်အဆင်း ချမ်းသာခြင်း ခွန်အား အကျိုးလေးပါး တိုးပွားကုန်၏-လို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်

ကြီးမြတ်သူအား၊ ရုပ်တူအားက၊ တိုးပွားစီဝ၊
အဆင်းလှ၊ သုခခွန်အားတွေ။

ရတနာမြတ်သုံးပါး

ပြီးတော့ “ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ
တည်းဟူသော၊ ရတနာမြတ်သုံးပါး၊ (ဆရာသမား) တို့ကို”
ဆိုတဲ့ အပိုဒ်များက ဒီလိုအဓိပ္ပာယ်ရှိပါတယ်။

၁။ သိစရာရှိသမျှ အကုန်သိတော်မူတဲ့ဘုရား။

၂။ အဲဒီဘုရားဟောကြားတော်မူတဲ့ မဂ် ၄-ပါး၊ ဖိုလ်လေး
ပါး၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ္တိတရားအားဖြင့် ပေါင်း ၁၀-ပါး
သောတရား။

၃။ အဲဒီ ဘုရားဟော တရားများကို လိုက်နာ ကျင့် ပွား
အမြှောက်တရားရသော မဂ်ပုဂ္ဂိုလ် ၄-ပါး၊ ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်
၄-ပါး၊ ၈-ပါးသော အရိယာသံဃာတဲ့။

အဲဒီသုံးပါးဟာ “မြတ်နိုးလေးစား၊ တန်ဖိုးများ၍၊ ကင်းငြား
တုလဲ၊ မြင်ရခဲ၊ သုံးစွဲသူကောင်း ရတနာ” လို့ ဆိုရပါမယ်။

ဒါကြောင့် ဒီသုံးမျိုးကို—

၁။ မြတ်နိုးစရာ ရတနာ၊

၂။ လေးစားထိုက်စွာ ရတနာ၊

၃။ တန်ဖိုးများစွာ ရတနာ၊

၄။ အတုမရှိရာ ရတနာ၊

၅။ မြင်ရခဲစွာ ရတနာ၊

၆။ လူကောင်းသုံးစွဲရာ ရတနာ-လို့ ဆိုရပါမယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သုံးပါးကို ရတနာထိုက်သော မြတ်သော ရတနာမြတ်သုံးပါး-လို့ ဆိုပါတယ်။

ယခု ပရိသတ်များ ရှိခိုးကြတာဟာ အဲဒီ ရတနာမြတ် သုံးပါးကို ရှိခိုးကြတာပါ။ ကန်တော့ကြတာပါ။ ပြီးတော့ အဲဒီရတနာမြတ် သုံးပါးကို ရှိခိုးကန်တော့တတ်အောင် သွန်သင် ညွှန်ပြတော်မူတဲ့(ဆရာသမား)ကိုလဲ ရှိခိုးကန်တော့ပါတယ်တဲ့။

ရှိခိုးကန်တော့ပုံ

ပြီးတော့ “အရိုအသေ၊ လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးပူဇော်၊ ဖူး မြော်မာန်လျော့၊ ကန်တော့ပါ၏(အရှင်ဘုရား)” ဆိုတဲ့ အပိုဒ် များကတော့ ရှိခိုးကန်တော့ပုံကို ပြပါတယ်။

ရတနာမြတ် သုံးပါး ဆရာသမား လူကြီးမိဘ ရှေ့မှောက် ရောက်ယင်ပင် ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးပျောင်းပျော့ မာန်ကို လျော့ပြီး လက်ဝါး နှစ်ဖက် ကို ပူးပြီး ကြာငုံ ကြာဖူးပမာ မြန်မာ့ယွန်းထည် ဆွမ်းအုပ်ပမာ အဖူး အငုံ အအုပ်ကလေး လုပ်ပြီး မျက်ခုံး နှစ်သွယ် အလယ်ကြားမှာ တင်ဘားပြီး ဆည်းကပ်ပါ။

ပြီးတော့ အမျိုးသားဆိုယင် ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်ပါ။ တတောင်နှစ်ဖက်ကို ဒူးနှစ်ဖက်ပေါ်မှာ တင်ပါ။ စောစောက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း လက်အုပ်မိုးပါ။ လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကို ကြမ်း ပေါ်၊ အခင်းပေါ်မှာ မှောက်လျက်ချပါ။ ကိုယ်ကို ရှေ့သို့ ညွှတ်ပြီး ဒူးနှစ်ဖက်ကို အောက်ချပါ။ လက်နှစ်ဖက်ကိုလဲ ရှေ့သို့

တိုးပါ၊ ခြေနှစ်ဖက်၊ ဒူးနှစ်ဖက်၊ တတောင်နှစ်ဖက်၊ လက်ဝါး
နှစ်ဖက်၊ နဖူးပြင်များ၊ ကြမ်းမှာ အင်းမှာ ဝပ်ပြားအောင်
ပြုပါ။ အဲဒါကို သုံးကြိမ်ပြုလုပ်တာကို ရှိခိုးဝပ်ချတယ်လို့ ခေါ်
ပါတယ်။ အမျိုးသမီး ဆိုယင်လဲ ဒူးတုပ်လျက် ကျုံ့ကျုံ့
ထိုင်ယင်းပင် ဖော်ပြပါအတိုင်း ရှိခိုးဝပ်ချပါ။ ဒါကိုပင် ရှိခိုး
ဝပ်ချတယ် ခေါ်ပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်

ခြေလက်နဖူး၊ တံတောင်ဒူး၊ ငါးဦးတည်ခြင်းပါ။

ပူဇော်

ပူဇော် - ဆိုတာ ဝပ်သုံးကြိမ်ချပြီး လက်အုပ်မိုး ဆောင်
ကြောင့်ထိုင် ဒူးတုပ်ထိုင်လျက်ပင် ဆီမီး ရေချမ်း ဆွမ်းစသည်ကို
ဆက်ကပ်တာ၊ ဂုဏ်တော်များကို ရွတ်ဆိုတာ၊ သီလ-သမာဓိ
ပညာကျင့်တာများကို ပူဇော်တယ် ခေါ်ပါတယ်။ ပစ္စည်းနဲ့
ပူဇော်တာကို အာမိသပူဇာတဲ့၊ အကျင့်နဲ့ ပူဇော်တာကို ဓမ္မ
ပူဇာတဲ့။

ဖူးမြော်

ဖူး - ဆိုတာ ကတော့ ရတနာသုံးပါး ဆရာများကို ပကတိ
မျက်စိနဲ့ ကြည့်ရှုဖူးမြင်တာကို ဖူးတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

မြော် - ဆိုတာ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်တော်များကို စိတ်တွင်း
မှာ တတ်စွမ်းသမျှ မြော်မြင်ဆင်ခြင် နှ ဖုံးသွင်းတာကို ခေါ်
ပါတယ်။

ဥပမာ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်တဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊
ကောင်းစွာဟောကြားအပ်တဲ့တရား၊ ကိလေသာ ကင်းအောင်
ကောင်းစွာ ကျင့်တော်မူတဲ့ သံဃာ- စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်တာ
မျိုးပါ။

မာန်လျှော့

မာန်လျှော့—ဆိုတာကတော့ ‘ငါ’ တည်းဟူသော မာန်
မာနကို လျှော့ချပါ။ ငါဟာ အယ်မျှတော်တယ်၊ တတ်တယ်-
ဆိုစေဦးတော့ ကိလေသာ စိတ်ရိုင်းနှင့် ၃၂-ကောဋ္ဌာသရုပ်
အစုအဝေးမျှပဲ၊ ရတနာမြတ် သုံးပါးကတော့ ကိလေသာ
စင်ကြယ်ပြီး မြင့်မြတ်လှပ၊ ပေတယ် စသည်ဖြင့် ရတနာ
သုံးပါးကို အလေးအမြတ်ပြုပြီး မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချပါ။ မာန်
လျှော့ပါတဲ့။

ကန်တော့

ကန်တော့— ဆိုတာကတော့ မိမိ ကျူးလွန်မိတဲ့ အပြစ်ကို
ဝန်ချတောင်းပန် ရှိခိုးဝပ်ချပြီး အကန်တော့ခံပုဂ္ဂိုလ်များအား
သည်းခံ ကျေနပ်စေတာပါပဲ။ ရတနာသုံးပါး ဆရာသမား
လူကြီးမိဘများ ရွှေမွှောက်မှုာ ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိယင် ရိုသေကိုင်း
ညွတ်ပြီး “ကန်တော့- ကန်တော့” ဆိုပြီး ပြုလုပ်တာလဲ ရှိပါ
တယ်။ ဒါလဲ ကန်တော့တယ်လို့ ဆိုတယ်။ အရိုအသေပြုခြင်း
ကိုပင် ကန်တော့တယ်လို့လဲ တမျိုးမှတ်ပါ။

ကန်တော့တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်းကော အကျိုးသက်ရောက်
ပါသလား-ဆိုယင် အကျိုး သက်ရောက်မှု ရှိပါတယ်။ ယခု

ပြောပြခဲ့တဲ့ သြကာသကန်တော့ ချိုးဆိုရိုးကို အဓိပ္ပာယ် ဆက် စပ်မိအောင် ဘုန်းကြီးက တပါတည်း ဆိုပြပါဦးမယ်။

ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပြည့်စုံပြေပြစ်သော
မဟာစည် သြကာသ ကန်တောခန်း

သြကာသ၊ သြကာသ၊ သြကာသ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ
တည်းဟူသော၊ အပြစ်ခပ်သိမ်း၊ ပပျောက်ငြိမ်း၍၊ အသက်ရှည်
စွာ၊ အနာမဲ့ရေး၊ ရန်ဘေးကင်းကြောင်း၊ ကောင်းမှုမဂ်လာ၊
ဖြစ်ပါစေခြင်း၊ အကျိုးငှာ၊ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊
သံဃာရတနာ တည်းဟူသော၊ ရတနာမြတ်သုံးပါး၊ (ဆရာ
သမား)တို့ကို၊ အရိုအသေ၊ လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးပူဇော်၊
ဖူးမြော်မာန်လျှော့၊ ကန်တော့ပါ၏ (အရှင်ဘုရား)။

အမှာစကားချပ်

(ဆုပေးမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိလျှင် ဤတွင် ရပ်ပါ၊ ဆုပေးမည့်
ပုဂ္ဂိုလ်မရှိလျှင် အောက်ပါဆုတောင်းကို ဆက်ဆို၍တောင်းပါ)

ဤ သြကာသ ဘုရားရှိခိုး ကန်တော့ခန်း၌ (ဆရာသမား)
ဟူသော ဤစကားမှာ ဆရာသမားတို့ကို ကန်တော့သော
အခါ၌ ထည့်ဆိုရန်ဖြစ်သည်။ မိခင် ဖခင်သည်တို့ကို ကန်တော့
သောအခါ၌မူ မိခင် ဖခင် အဖိုး အဖွား ဦးကြီး အရီး အဒေါ်
စသည်ဖြင့် ဆိုရာတို့ကို လဲလှယ်သည့်သွင်း၍ ဆိုရမည်။ (အရှင်
ဘုရား)ဟူသော စကားမှာလည်း ရတနာမြတ်သုံးပါး ရဟန်း
သံဃာတို့ကို ကန်တော့သော အခါ၌သာ ဆိုရန်ဖြစ်သည်။

ဒါဟာ မဟာစည် သြကာသကန်တော့ခန်းတွင် စံနစ်တကျ
ညွှန်ကြားထားတဲ့ ဆရာသမားဖြစ်တယ်။ ရုပ်ပွားတော်ရှေ့တွင်
ရတနာ သုံးပါးကို ရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါ ဖော်ပြပါ သြကာသ
ကန်တော့ခန်းတွင် (ဆရာသမား)ဆိုတာကို ချန်ထားပြီး ဆိုရုံ
ပါပဲ။

ဆရာသမားတို့ကို ရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါ

သြကာသ။ပ။ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ
တည်းဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါး၊ ဆရာသမားတို့ကို၊ အရို
အသေ၊ လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးပူဇော်၊ ဖူးမြော်မာန်လျှော့၊
ကန်တော့ပါ၏-လို့ ဆိုပါ။

မိ-ဖ တို့ကို ရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါ

သြကာသ။ပ။ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ
တည်းဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါး၊ မိခင်ဖခင်တို့ကို၊ အရို
အသေ၊ လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးပူဇော်၊ ဖူးမြော်မာန်လျှော့၊
ကန်တော့ပါ၏-လို့ ဆိုပါ။

အဖိုးအဖွားတို့ကို ရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါ

သြကာသ။ပ။ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ
တည်းဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါး၊ အဖိုးအဖွားတို့ကို၊ အရို
အသေ၊ လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးပူဇော်၊ ဖူးမြော်မာန်လျှော့၊
ကန်တော့ပါ၏-လို့ ဆိုပါ။

ဦးကြီးအဖေတို့ကို ရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါ

ဩကသ၊ ဩကသ၊ ဩကသ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊
မနောကံ တည်းဟူသော အပြစ်ခပ်သိမ်း၊ ပပျေခက်ငြိမ်း၍၊
အသက်ရှည်စွာ၊ အနာမဲ့ရေး၊ ရန်ဘေးကင်းကြောင်း၊ ကောင်းမှု
မင်္ဂလာ၊ ဖြစ်ပါစေခြင်း၊ အကျိုးငှါ၊ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတ
နာ၊ သံဃာရတနာ တည်းဟူသော၊ ရတနာမြတ်သုံးပါး၊ ဦးကြီး
အဖေတို့များတို့ကို၊ အရိုအသေ၊ လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးပူဇော်၊
မူးမြော်မာန်လျှော့၊ ကန်တော့ပါ၏-လို့ ဆိုပေ။

အမှာစကားချပ် ကျိုးကြောင်းပြ

ဆုပေးမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိလျှင် ဤတွင်ရပ်ပါ၊ ဆုပေးမည့် ပုဂ္ဂိုလ်
မရှိလျှင် အောက်ပါ ဆုတောင်းကို ဆက်ဆို၍ တောင်းပါ-
ဆိုတဲ့ အမှာစကားအရ လိုက်နာကျင့်သုံးယင် အချိန်ပိုမကုန်
တာရယ်၊ ဆရာ-ဒကာ အပေးအယူ အဝင်ခွင့်ကျ ဖြစ်တာရယ်၊
စံနစ်မှန်ပြီး သဘာဝကျတာရယ်-ဆိုတဲ့ အကျိုးများကို
ရပါတယ်။

ဒါဖြင့် ဆုတောင်းကို ဆက်ဆိုပြီး တောင်းယင် အပြစ်ရှိပါ
သလား-လို့ မေးယင် အပြစ်မရှိပါဘူး-လို့ပဲ ဖြေရပါမယ်၊
ကုသိုလ်ဇောစေတနာ ထပ်တိုးတယ်-လို့လဲ ယူဆနိုင်ပါတယ်၊
ဖော်ပြပါ အချိန်ပိုမကုန်ခြင်းစတဲ့ အကျိုးများကိုတော့ မရနိုင်
ပါဘူး၊ ဒီနေရာတွင် ရပ်ထားတော့ သီလပေး ရဟန်းတော်၊
ဆရာ၊ မိဘ စသည်များက ဆုပေးရပါတယ်၊ ဆုပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်
မရှိတဲ့ ရုပ်ပွားတော် စသည်များမှာ ရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါမှာ

တော့ ဆုတောင်းကို ဆက်ဆိုရပါတယ်။ အဲဒီဆုတောင်းကို ဘုန်းကြီးဆိုပြပြီး ရှင်းပြပါဦးမယ်။

ဆုတောင်းပုံ

ကန်တော့ရသော၊ ဤကောင်းမှုကံ စေတနာ တို့ကြောင့်၊
အပါယ် ၄-ပါး၊ ကပ် ၃-ပါး၊ ရပ်ပြစ် ၈-ပါး၊ ရန်သူမျိုး
၅-ပါး၊ ဝိပတ္တိတရား ၄-ပါး၊ ဗျသနတရား ၅-ပါး၊ အနာမျိုး
၉၆-ပါး၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပါးတို့မှ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ ကင်းလွတ်
ငြိမ်းသည့်သာဖြစ်၍၊ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရား
တော်မြတ်ကို၊ လျင်မြန်စွာ ရပါလို၏ (အရှင်ဘုရား)။

ဆုတောင်း ၉-မျိုး

ဒီဆုတောင်းဟာ တိုတိုနဲ့ အဓိပ္ပာယ်များစွာ အကျုံးဝင်တဲ့
ဩဇာဂုဏ်မြောက်တဲ့ ဆုတောင်းပဲ။ ဒါကို တဝါကျစီ ခင်းလိုက်
ယင် ဒီလို ဆုကောင်း ၉-မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

ကန်တော့ရသော ဤကောင်းမှုကံ စေတနာတို့ကြောင့်—

- ၁။ အပါယ် ၄-ပါးမှလဲ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းရ
ပါလို၏ (အရှင်ဘုရား)။
- ၂။ ကပ် ၃-ပါးမှလဲ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းရ
ပါလို၏ (အရှင်ဘုရား)။
- ၃။ ရပ်ပြစ် ၈-ပါးမှလဲ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းရ
ပါလို၏ (အရှင်ဘုရား)။
- ၄။ ရန်သူမျိုး ၅-ပါးမှလဲ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းရ
ပါလို၏ (အရှင်ဘုရား)။

- ၅။ ဝိပတ္တိတရား ၄-ပါးမှလဲ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်
ငြိမ်းရ ပါလို၏ (အရှင်ဘုရား)။
- ၆။ ဗျဿနတရား ၅-ပါးမှလဲ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်
ငြိမ်းရ ပါလို၏ (အရှင်ဘုရား)။
- ၇။ အနာမျိုး ၉၆-ပါးမှလဲ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်း
ရ ပါလို၏ (အရှင်ဘုရား)။
- ၈။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆-ပါးမှလဲ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်း
ရ ပါလို၏ (အရှင်ဘုရား)။
- ၉။ ဒီဆိုခဲ့ပြီး အနိဋ္ဌ ဘေးဒဏ် ရန်မာရ်အပေါင်းတို့မှ
အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ မဂ် ၄-ပါး ဖိုလ် ၄-ပါး၊
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ တရားတော်မြတ်ကိုလဲ လျင်မြန်စွာ
ရလိုပါ၏ (အရှင်ဘုရား)။

အပါယ် ၄-ပါး

- ၁။ ချမ်းသာနှင့်လွဲ မြဲဆင်းရဲတဲ့ ငရဲဘုံ၊
- ၂။ ဧကိဗ္ဗိလ်လွဲငြား ပိလာသွားတဲ့ မိုက်မှား တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊
- ၃။ ချမ်းသာဝေးမြဲ တောတောင်ထဲ ဆင်းရဲဖြစ်ရတဲ့
ပြိတ္တာဘုံ၊
- ၄။ ပျော်ဖွယ်ကင်းပ စိုးမရတဲ့ အသူရကာယ်ဘုံ၊ အဲဒီ
၄-ဘုံကို အပါယ် ၄-ပါးလို့ ခေါ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်

ငရဲ တိရစ္ဆာ၊ ငတ်ပြိတ္တာ၊ အသူရ ပါယ်လေးပါး။

ကပ်သုံးပါး

- ၁။ လက်နက်ဖျက်ဆီး၊ သေဖိစီး၊ ခေါ်မှီး သတ္တန္တရကပ်တပါး။
 - ၂။ ရောဂါဖျက်ဆီး၊ သေဖိစီး၊ ခေါ်မှီး ရောဂန္တရကပ်တပါး။
 - ၃။ ဇတ်ဘေးဖျက်ဆီး၊ သေဖိစီး၊ ခေါ်မှီး ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ်တပါး။
- အဲဒါကို ကပ်သုံးပါးလို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်

သတ္တန် ရောဂန်၊ ဒုဗ္ဘိက္ခန်၊ မှတ်ရန် ကပ်သုံးပါး။

ရပ်ပြစ် ၈-ပါး

- ၁။ ချမ်းသာနှင့်လွဲ၊ မြဲဆင်းရဲ၊ ငရဲ ရပ်တပါး။
- ၂။ မင်္ဂုလ်လွဲငြား၊ ဖိလာသွား၊ မိုက်မှား တိရစ္ဆာန် ရပ်တပါး။
- ၃။ ချမ်းသာဝေးမြဲ၊ တောတောင်ထဲ၊ ဆင်းရဲ ပြိတ္တာ ရပ်တပါး။
- ၄။ သညာကင်းလျက်၊ နာမ်သက်သက်၊ အထက် ဗြဟ္မာ ရပ်တပါး။
- ၅။ လူဖြစ်ရလဲ၊ သာသနာလွဲ၊ တောထဲ ဝေးကွာရပ်တပါး။
- ၆။ လူဖြစ်ရလဲ၊ အယူလွဲ၊ ဖြစ်စွဲ ရပ်တပါး။
- ၇။ မျက်စေ့နားမဲ့၊ သိညာဏ်နဲ့၊ သူလဲ ရပ်တပါး။

၈။ ဉာဏ်ပင်ပြည့်ဝ၊ သာသနာပ၊ ဖြစ်ရ ရပ်တပါး။

၉။ ရပ်ပြစ် ဂ-ပ ၂၊ သရုပ်များ၊ မှတ်သားကြစေသား။

ဒါကို ရပ်ပြစ် ဂ-ပါး၊ အပြစ်ရှိသော အရပ် ဂ-ပါးလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဘာအပြစ်ရှိသလဲဆိုယင် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် မရနိုင်တဲ့ အပြစ်ရှိတာပါ။ ဒီမှာ အပါယ် ၄-ပါး ရှိရာတွင် အသူရကာယ် ဘုံ မပါပဲ ကျန်နေပါတယ်။ အဲဒါကို ပြိတ္တာဘုံနှင့် သဘောသွား တူသောကြောင့် ပြိတ္တာဘုံဘွင်း ပေါင်းယူရန် ကျမ်းဂန်အဆို ရှိပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်

ငရဲ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာခံနှင့်၊ ထက်ယံ အရူပါ၊
အသညာတည့်၊ ဝနာလူရိုင်း၊ မိစ္ဆာမှိုင်းတို့၊ ဉာဏ်ထိုင်း
ကန်းစွ၊ ဉာဏ်ပြည့်ဝလဲ၊ ကင်းပ သာသနာ၊ လူဖြစ်
ရှာကြ၊ မဂ်မရဘိ၊ အပြစ်ရှိ၊ မှတ်သိ ရပ်ရှစ်ပါး။

ရန်သူမျိုး ၅-ပါး

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ပွား ရေရန်သူတပါး၊

၂။ ဘေးအန္တရာယ်ပွား မီးရန်သူတပါး၊

၃။ ဘေးအန္တရာယ်ပွား သူခိုးရန်သူတပါး၊

၄။ ဘေးအန္တရာယ်ပွား အမွေခံသားဆိုး သမီးဆိုး ရန်သူ
တပါး၊

၅။ ဘေးအန္တရာယ်ပွား မင်းဆိုးရန်သူတပါး။

အဲဒါကို ရန်သူမျိုး ၅-ပါးလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ
ဆိုတော့ မိမိတို့ရဲ့ အသက်စည်းစိမ် အိုးအိမ်များကို ဒီငါးမျိုးက
ဖျက်ဆီးတတ်လို့ပါပဲ။

ဆောင်ပုဒ်

ရေမီးသူခိုး၊ သွားမင်းဆိုး၊ ငါးမျိုး ရန်သူများ။

ဝိပတ္တိ ၄-ပါး

- ၁။ အပါယ်ဘုံလား၊ ဂတိမှား၊ မှတ်သား ဂတိ ဝိပတ္တိ တပါး။
- ၂။ အင်္ဂါချို့ယွင်း၊ ရုပ်ဆိုးခြင်း၊ ခေါ်လျှင်း ဥပဓိ ဝိပတ္တိ တပါး။
- ၃။ မင်းဆိုးနှိပ်စက်၊ ကာသပျက်၊ မှတ်ချက် ကာလဝိပတ္တိ တပါး။
- ၄။ လုပ်ရပ်မှားယွင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ခေါ်လျှင်း ပယောဂ ဝိပတ္တိ တပါး။

အဲဒါကို ဝိပတ္တိ ၄-ပါးလို့ ခေါ်ပါတယ်။ စီပျက်စီးမှု ၄-မျိုး တမျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ကြုံရသူဟာ အကောင်း နည်းပါး အဆိုးများပြီး ပျက်ပြားမှုများကသာ ကြီးစိုးမြဲပါပဲ။

ဆောင်ပုဒ်

ကာလ ဂတိ၊ ဥပဓိ၊ ဝီရိ ပျက်စီး လေးပါးတည်း။

ဗျဿန ၅-ပါး

- ၁။ ဆွေမျိုး မိတ္တ၊ ပျက်စီးက၊ ဗျဿန ဉာတိပါ။
- ၂။ ဥစ္စာဓန၊ ပျက်စီးက၊ ဘောဂ ဗျဿနပါ။
- ၃။ ရောဂါဘယ၊ နှိပ်စက်က၊ ရောဂ ဗျဿနပါ။

၄။ ယုမုတ်အသိ၊ ပျက်ပြားဘိ၊ ဒိဋ္ဌိဗျသနပါ။

၅။ စောင့်ထိန်းသိလ၊ ပျက်စီးက၊ သိလ ဗျသနပါ။

ဒီငါးမျိုးကိုလဲ ဗျသနတရား ငါးပါးလို့ ခေါ်ပါတယ်။
ဒီပျက်စီးမှု ငါးပါး : တပါးပါးနှင့် တွေ့ကြုံရသူဟာ ဆင်းရဲရ
ပါတယ်၊ ပျက်စီးတတ်လို့ ဗျသန ခေါ်တာပါ။

ဆောင်ပုဒ်

ဉာတိဘောဂ၊ စောင့်သိလှနှင့်၊ ရောဂ ဒိဋ္ဌိ၊ ပျက်
ပြားဘိ၊ ငါးရှိ ဗျသန။

အနာမျိုး ၉၆-ပါး

အနာမျိုး ၉၆-ပါးသရုပ်ကို ဒီတရားတော်မှာ စေ့ငအောင်
ထုတ်ဆိုပြသရယင် ကျယ်ဝန်းနေပါလိမ့်မယ်၊ အကျယ်သိလိုသူ
များအတွက် နောက်ဆက်တွဲ အဖြစ် ဖော်ပြထားပါတယ်၊
လိုရင်းကတော့ “ကိုယ်တွင်းစွဲကပ် နှိပ်စက်တတ်တဲ့ အနာရောဂါ
အာလုံးမှ ကင်းလွတ်ရပါလို့၏” ဆိုယင် အားလုံး သိမ်ကျိုးမိ
ပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်

ကိုးဆယ့်ခြောက်ပါး၊ ရောဂါများကို၊ သီးခြား
သရုပ်၊ မှတ်ဆောင်ပုဒ်ကို၊ ရွေးနုတ်ကျယ်စွာ၊ မရေး
သာ၍၊ ကိုယ်မှာဖြစ်ကြောင်း၊ ရောဂါပေါင်းကို၊ ဝေး
ရှောင်းလို့သာ၊ ဆုတောင်းပါလော့။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပါး

မိစ္ဆာ-မှားယွင်းသော၊ ဒိဋ္ဌိ- အယူတဲ့၊ အဲဒီ အယူမှားဟာ ၆၂-မျိုး ရှိပါတယ်။ ဒီဃနိကာယ် သာမညဗလသုတ်မှာ ပါရှိပါတယ်။ ဒါတွေကိုလဲ သရုပ်ထုတ်ပြနေရယင် အလွန်ကျယ်ဝန်းသွားပါလိမ့်မယ်။ လိုရင်းကတော့ ငါကောင် အတ္တကောင် မရှိပဲနှင့် ရှိတယ်-လို့ အဆင်မှား အယူမှားပြီး ရှေးအတိတ် ကြောင်းများကို ကြံတွေးပြီး ယူမှားမှု ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကဒိဋ္ဌိ အယူမှားက ၁၀-ပါးတဲ့။ နောင်အနာဂတ်ရေးကို ကြံတွေးယူမှားမှု အပရန္တကပ္ပိကဒိဋ္ဌိ အယူမှားက ၄၄-ပါးတဲ့။ ပေါင်း ၆၂-ပါး ရှိပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်

* ငါ အတ္တကောင်၊ မရှိမှောင်ကို၊ ရှိယောင် ယူမှား၊ ဆယ်ရှစ်ပါးက၊ တိတ်စားကြံတွေး၊ လေးဆယ် လေးက၊ ရှေးရေးကြံလွှ်၊ ခြောက်ဆယ်နှစ်၊ ဆိုးညစ် အယူမှား။

မဂ်-ပိုလ်တရား

၁။ သောတာပတ္တိမဂ်တရား၊

၂။ သကဒါဂါမိမဂ်တရား၊

၃။ အနာဂါမိမဂ်တရား၊

၄။ အရဟတ္တမဂ်တရား-လို့ မဂ်တရားက ၄-ပါးရှိပါတယ်။

၁။ သောတာပတ္တိဖိုလ်တရား၊

၂။ သကဒါဂါမိဖိုလ်တရား၊

၃။ အနာဂါမိဖိုလ်တရား၊

၄။ အရဟတ္တဖိုလ်တရားလို့ ဖိုလ်တရား ကလဲ ၄-ပါးရှိ ပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်တရား

ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက် ဒုက္ခစက်ချုပ်ငြိမ်းရာ၊ ကိလေသာ အပ္ပ ကင်းရာ အမြိုက်ဓာတ်ဟာ နိဗ္ဗာန်တရား ဖြစ်ပါတယ်။

* မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်၊ အမှန် ရလို့၏။

နိဗ္ဗာန်ဆော်

ကဲ- သြကာသ ကန်တော့ခန်း အကြောင်းကို သိသာရုံမျှ ရှင်းပြခဲ့တာ ဒါလောက်ဆို သဘောပေါက်လောက်ပါပြီ၊ ယခု သြကာသ ဆိုပြီး ညီညီညာညာ ကန်တော့ကြရပါတော့မယ်၊ ကန်တော့တဲ့အခါ ဆုပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိနေပြီးမို့ စောစောက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း (ကန်တော့ပါ၏အရှင်ဘုရား) တွင် ရပ်ကြပါ။

ကဲ-ကဲ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ဥပါ သကာ တယောက်က “ဘုရား- တရား- သံဃာ- ရတနာမြတ် သုံးပါး ဆရာသမားတို့ကို ‘သြကာသ’ ညီညီညာညာ ရွတ်ဆိုပြီး ကန်တော့ကြပါစို့ ခင်ဗျား” လို့ ဆိုလိုက်ပါ။

သြကာသ ကန်တော့ခန်း

သြကာသ၊ သြကာသ၊ သြကာသ ။ပ။ ကန်တော့ပါ၏ (အရှင်ဘုရား)။

ပသန္နတဒ္ဓိတ်-ဆုပေး

ဗုဒ္ဓေ ပသန္နော ဗုဒ္ဓိကော။

ဓမ္မေ ပသန္နော ဓမ္မိကော။

သံဃေ ပသန္နော သံဃိကော။

ဗုဒ္ဓေ- သိဝရာရှိသမျှ တစမကျန် အမှန်ကိုယ်တိုင် သိစွမ်း
တော်မူနိုင်သော မြတ်ဘုရား၌၊ ပသန္နော- ကြည်ညိုသည်တည်း။
ဗုဒ္ဓိကော- မြတ်ဘုရား၌ ကြည်ညိုသည်။

ဓမ္မေ- ဘုရားဟောကြား မြတ်တရား၌၊ ပသန္နော- ကြည်ညို
သည်တည်း။ ဓမ္မိကော- မြတ်တရား၌ ကြည်ညိုသည်။

သံဃေ- ဘုရား ဟောကြား မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါး
နိဗ္ဗာန်တရားကို သိထားစင်စစ် သားချစ်အရိယာ မြတ်သံဃာ၌၊
ပသန္နော- ကြည်ညိုသည်တည်း။ သံဃိကော- သံဃာတော်၌
ကြည်ညိုသည်ဟူသော ပသန္နတဒ္ဓိတ် ဖွင့်ဆိုအပ်သည်နှင့် အညီ
ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ မြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ အရိုအသေပြုခြင်း၏
တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဘုရားမြတ် ရတနာ၊ တရားမြတ်
ရတနာ၊ သံဃာမြတ် ရတနာ၊ ထိုရတနာမြတ် သုံးပါးတို့ကို
ထွန်းပြတတ်သော ဆရာသမားတို့ကို၊ အရိုအသေ လက်အုပ်
မိုး၍၊ ရှိခိုးပူဇော်၊ ဖူးမြော်မာန်လျော့၊ ကန်တော့ကြရသော
ကုသိုလ် စေတနာတို့ကြောင့်၊ ဘယာမဖြစ်၊ အပြစ်ခပ်သိမ်း၊
ပပျောက်ငြိမ်း၍၊ ရန်တိမ်းရှောင်ရှား၊ အပါယ် ၄-ပါး၊ ကပ်
၃-ပါး၊ ရပ်ပြစ် ၈-ပါး၊ ရန်သူမျိုး ၅-ပါး၊ ဝိပတ္တိတရား
၄-ပါး၊ ဗျသနတရား ၅-ပါး၊ အနာမျိုး ၉၆ ပါး၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
၆၂-ပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း၊ ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်သဖြင့်၍၊

မင်္ဂတရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို ရအောင်
ဘဝမခြား၊ ကြိုးစား အားထုတ်နိုင်ကြလျက်၊ လျင်မြန်စွာ
ဆိုက်ရောက်၊ မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြပါစေ။ (ပေးတဲ့ဆုနှင့်
ပြည့်စုံရပါလို့၏ အရှင်ဘုရား)

သီလတောင်း

ကဲ- လိုက်ဆိုကြပါဦး....

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ခမ္မံ ယာစာမိ၊
အနုဂ္ဂဟံ ကတော သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ
ခမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတော သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ
ခမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတော သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

* တပည့်တော်အား၊ စဉ်သနား၊ ငါးပါးသီလပေးပါ
ဘုရား။

လျှောက်လွှာတင်သလိုပဲ

ဒါက သီလတောင်းပုံပါ။ “အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်
သည် သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ၊ ငါးပါးသီလကို (သုံးကြိမ်
မြောက်အောင်) လျှောက်ထားတောင်းပန်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။
အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ တပည့်တော်အား သနားချီးမြှောက်သော
အားဖြင့် ငါးပါးသီလကို ပေးဘော်မူပါကုန် ဘုရား”တဲ့။

ကလေးငယ်များမှစပြီး အားလုံးနားလည်အောင် ပြောပြ
ရယ် အခုခတ်မှာ အဖိုးတန် သတ်မှတ် ပစ္စည်းကို လိုချင်

ကြွယ်ဝ သက်ဆိုင်ရာကို ထောက်ခံ၍ အပြည့်အစုံနဲ့ လျှောက်
လွှာတင်ပြီး တောင်းရပါတယ်။

ဒါလိုပါပဲ။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာတော် မှလဲ
လူနတ် နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာရရာရကြောင်း အကျင့်ကောင်း
ပဋိပတ် သီလတော်မြတ်ကို လိုချင်သူများက သီလလျှောက်လွှာ
တင်ကြရပါတယ်။

ညွှန်ကြားချက်

လျှောက်လွှာတင်တဲ့အခါ သက်ဆိုင်သူက လျှောက်လွှာကို
မှတ်ပုံတင်ပြီး၊ ဒီပစ္စည်း လိုချင်ယင် ဘယ်သူ့ထံ ငွေသွင်းပြီး၊
ဘယ်ဂိုဒေါင်၊ ဘယ်စတိုမှာ ဘယ်လိုထုတ်ယူပါ-လို့ ညွှန်ကြား
ပေးပါတယ်။

ဒါလိုပါပဲ။ သီလပေး အရှင်မြတ်ကလဲ “ယမဟံ ဝဒါမိ
တံ ဝဒေဿ။ အကြင် သီလဆောက်တည်ပုံ စကားရပ်ကို ငါက
ရှေ့က ဆိုမည်။ ထို ငါးရှေ့ကဆိုသွားတဲ့စကားရပ်ကို သီလယူမည့်
သင်တို့က နောက်က လိုက်ဆိုကြပါ” လို့ ညွှန်ကြားတော်မူပါ
တယ်။

သီလယူသူများက “သာသနန္တေ = အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား
မိန့်ကြားတော်မူသည့်အ ကိုင်း (လိုက်ဆိုပါမည်) ဘုရား” လို့
ဝန်ခံစကား လျှောက်ထားရပါတယ်။ ဒါကိုထောက်ပြီး ယခု
အခါ ကတိစကားပြောပြီးယင် (အာမာနန္တေ၊ ခံလိုက်ရပြီးပြီ)
လို့ ပြောကြပါတယ်။ ကဲ- အဲဒီ အစီအစဉ်ကို ပါဠိလို ဆ·ပ
ဒကာအသေးအယူ အချီအချ ဆိုကြရအောင်ပါ။

ရဟန်း။ ။ယမဟံ ဝဒါမိ တံ ဝဒေယ။
ပရိသတ်။ ။အာမ ဘန္တေ။

ဘုရားရှိခိုး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

* ပူဇော်ထိုက်ငြား၊ သိဉာဏ်ဌား၊ ဘုရားရှိခိုးပါ၏
ဘုရား။

အလံတော် အလေးပြုသလို

ဒါကလဲ သီလဆောက်တည်တာမဟုတ်သေးပါဘူး။ ဘုရား
ရှိခိုးတာပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ စာပေလောကတွင် သူ မပါယင်
မပြီးတဲ့ နမောတဿ ဘုရားရှိခိုးဆိုတာပါပဲ။

“ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်တဲ့ အရဟံဂုဏ်၊ သစ္စာ
လေးဖြာ မြတ်ရတနာကို ဆရာရှိ မိမိအလိုလို သိတော်မူတဲ့
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်၊ ထို ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော် မူတဲ့
မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏”တဲ့။

အများနားလည်အောင် ပြောရယ် နိုင်ငံတော် အခမ်း
အနားများတွင် အနည်းဆုံး ရုပ်ရှင်ကြည့်ကြလျှင် ပြည့်စုံသောစု
နိုင်ငံတော်အလံကို အလေးပြုကြရတယ် ဆိုပါတယ်။

ဒါလိုပါပဲ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမ သာသနာတော်၊
သီလ ဆောက်တည်တဲ့ အခမ်းအနားတွင်လည်း သီလယူသူ
များက မြတ်ဘုရားကို အလေးပြု ရှိခိုးကြရပါတယ်။

ဘယ်ဘုရားကို ရှိခိုးသလဲ

ယခု ရှိခိုးတာဟာ ဘယ်ဘုရားကို ရှိခိုးပါသလဲ။

လောကမှာ ကိုယ် ယုံကြည်ရာ ဘာသာ ဘုရားများကို အားထားကိုးကွယ်ကြတယ်။ ယခုရှိခိုးတဲ့ ဘုရားဟာ...

မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် သောကြာနေ့တွင် အိန္ဒိယ မဇ္ဈိမဒေသ ကပ္ပိလဝတ်ပြည့်ရှင် ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီးနှင့် မဟာမာယာဒေဝီတို့မှ ဖွားမြင်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ အမည်တော်အားဖြင့် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားလို့ ထင်ရှားခဲ့ပါတယ်။

ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ၁၃-နှစ် အရွယ် ရောက်တော့ ယသောဓနုမင်းသမီးနှင့် လက်ထပ်ပြီး ထီးနန်း စည်စိမ်ကို ခံစားခဲ့ပါတယ်။

သက်တော် ၂၉-နှစ် ဝါဆိုလပြည့် တနင်းလာနေ့တွင် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကိုစွန့်ပြီး တောထွက် ရဟန်းပြုလျက် အို နာ သေကင်းတဲ့ အမြိုက်တရားမြတ်ကို ရှာကြံခဲ့ပါတယ်။

တောထွက်ပြီး ဥရုဝေလဘော အရပ်တွင် အမြိုက်တရား မြတ်ကို ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး သေလုံနိုးပါး ရှာကြံ ဖျင့်သုံးခဲ့ သော်လည်း မရရှိသေးပဲ သက်တော် ၃၅-နှစ်အရွယ် ရောက် တော့ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ဗောဓိပင်တောက်ငယ် အနာပါန သစ်ပင်္ဍာန် ဝိဿနာတရားကို ကျင့်ပွားလျက် တရားအလုံးစုံကို အကျင့်သိမြင်တော်မူတဲ့ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား ဖြစ်တော်မူပါတယ်။

အဲဒီ မြတ်စွာဘုရားဟာ အနွယ်တော် အားဖြင့် ဂေါတမ
နွယ်ဖွားမှီ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားလို့လဲ တွင်ပါတယ်။

လူ နတ်ဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်လို့လဲ အရဟံဂုဏ်ရှင် ဘုရား
မြတ်ပါ။

သစ္စာလေးပါး အမှန်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ဆင် ကိုယ်
တော်တိုင် သိမြင်တော် မူလို့လဲ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်ရှင် ဘုရား
မြတ်ပါ။

ဂေါတမ နွယ်ဖွား အရဟံဂုဏ်ရှင်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်ရှင်
မြတ်ဘုရားအား ရှိခိုးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အလေးပြုတာဖြစ်
ပါတယ်။

သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမ္ပိ-ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမ္ပိ-ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမ္ပိ-သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

တတိယမ္ပိ-ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

တတိယမ္ပိ-ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

တတိယမ္ပိ-သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

* မြတ်ဘုရားကို၊ အားထားခို၊ ကြည်ညိုဆည်းကပ်
ပါ၏ ဘုရား။

* မြတ်တရားကို၊ အားထားခို၊ ကြည်ညို ဆည်းကပ်
ပါ၏ဘုရား။

* မြတ်သံဃာကို၊ အားထားခို၊ ကြည်ညို ဆည်းကပ်
ပါ၏ဘုရား။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ယုံကြည်ချက်

ဒါကလဲ သီလ ဆောက်တည်တာ မဟုတ်သေးပါဘူး၊
သရဏဂုံ ဆောက်တည်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

သရဏ = ယုံကြည်အားကိုးရာဟူ၍၊

ဂမန = ဆည်းကပ်တယ်။

သရဏ + ဂမန = ယုံကြည်အားကိုးရာဟု ဆည်းကပ်တယ်။

ဒါကို သရဏဂုံ ဆောက်တည်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဘာကို ယုံကြည်အားကိုးသလဲဆိုယင် ဘုရား-တရား-သံဃာ
ကို ယုံကြည်အားကိုးပါတယ်။

ဘယ်လိုယုံကြည်အားကိုးသလဲဆိုယင် ဆင်းရဲကင်းပျောက်
ချမ်းသာရောက်အောင် စောင့်ရှောက် ကယ်မတော် မူတတ်
တယ်လို့ ယုံကြည် အားကိုးပါတယ်တဲ့။

အများနားလည်အောင် ပြောရယင် ယခု ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်မှာ အရေးကြီးတဲ့ နိုင်ငံတော်
အစည်းအဝေး အခမ်းအနား ကျင်းပတဲ့အခါ အနည်းဆုံး
ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ ကျောင်းတက်တဲ့အခါ “ကျွန်ုပ်
တို့၏ယုံကြည်ချက်” ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရတယ်ဆိုပါတယ်။

အဲဒီ ယုံကြည်ချက်အတိုင်း ကျင့်သုံးကြယင် ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ကြီးစား ကင်းတဲ့ တရားမျှတတဲ့၊ သာယာဝပြောတဲ့၊ လူ့ဘောင်လောကကြီးကို တည်ဆောက်နိုင်မယ် ဆိုပါတယ်။ ဒါတွေကိုတော့ သက်ဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်းမှာ ဖတ်ရှုလေ့လာ ယင် သိနိုင်ပါတယ်။ ဒီမှာတော့ နားလည်သဘောပေါက်ရုံမျှ သဘောပြုပြီး ပြောရတာပါ။

အဲဒီလိုပဲ အခု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ သာသနာတော် လောကတွင်လဲ အရေးကြီးတဲ့၊ သိလဆောက်တည်တဲ့ အခမ်းအနားမှာ ပရိသတ် များက “ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ယုံကြည်ချက်” ကို ရွတ်ဆိုခိဋ္ဌာန်ကြတယ်။ ယခင်ယခင်က ဆောက်တည် ကျင့်သုံးခဲ့ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ခိုင်မြဲသည်ထက် ခိုင်မြဲအောင် ကုသိုလ်အသစ် တိုးပွားအောင် သီလပေးဆရာတော်ကို သက်သေထားပြီး ရုပ်ပွား ဥဒ္ဓိဿစေတီ ရှေ့တော် ဆိုယင်လဲ ရုပ်ပွား ဥဒ္ဓိဿစေတီတော်ကို သက်သေ ထားပြီး သရဏဂုံ ဆောက်တည်ကြတာပါ။

ဘယ်လို ယုံကြည်အားကိုးသလဲ-

ဘယ်လို ယုံကြည်အားကိုးသလဲ ဆိုယင် ဘေးဆိုး ကင်းကွာ ကိုးကွယ်ရာလို့လဲ ယုံကြည် အားကိုးကြပါတယ်။

မိဘကို အားကိုးသလို

ဥပမာအားဖြင့် သားအဖနှစ်ယောက် လမ်းလျှောက်သွား ကြတဲ့အခါ ဖခင် လူကြီးက ဣန္ဒြေရရ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် သွားသော်လည်း နောက်လိုက် သားငယ်ကတော့ ကလေးတို့ ဆာဘာဝအတိုင်း ဆော့ကစားလျက် သွားပါတယ်။

တုတ်ကလေးကို တွေ့လဲ ကောက်ကိုင်ပြီး လမ်းတွေသမ္ပ
စရံတာ စသည်ကိုလည်း “တောက်—တောက်၊ တောက်—
တောက်” မြည်အောင် တို့ခြစ်သွားမယ်၊ ခဲလုံးစသည်ကိုလဲ
ခြေနဲ့ခတ်သွားမယ်။

ဒီအခါ မျက်စေ့နောက်တဲ့ ကလေးရဲ့ရန်သူ ခွေးက လိုက်ပြီး
ကိုက်ခဲရန် ပြေးလာမယ်။

အဲဒီတော့ သားသူငယ်က သူ့ရဲ့ ဘေးဆိုးကင်းကွာ အားကိုး
ရာလို့ ယုံကြည်တဲ့ ဖခင်အား ပြေးဖက်ပြီး အကူအညီ တောင်း
မယ်၊ အဲဒီတော့ သူ့ ဖခင်က ပေ့ ပိုက်ကာကွယ်ပြီး ကလေးဝမ်း
ကို မကိုက်အောင် ခွေးကို ခြိမ်းခြောက်ဖယ်ရှား ဟန့်တားမယ်။
ဒီတော့ ခွေးလဲ မကိုက်ခဲနိုင်ပဲ ရှောင်လွှဲသွားမယ်၊ ဒီတော့
သားသူငယ်ရဲ့ ဘေးဆိုးကင်းကွာ ကိုးကွယ်ရာဟာ ဘယ်သူလဲ၊
သူ့ ဖခင်ပဲ။ မိခင်နဲ့ ခရီးသွားယင်လဲ နည်းတူပါပဲ။

အဲဒီလို မိခင် ဖခင်များဟာ သားသူငယ်တို့ရဲ့ ဘေးဆိုး
ကင်းကွာ ကိုးကွယ်အားထားရာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါလိုပဲ၊ အန္တရာယ်မကင်းတဲ့ လောကတွင်းမှာ နေထိုင်ကြ
ရတဲ့ ပုထုဇဉ် လောကသားများလဲ မိမိထံ ဆိုက်ရောက်လာမည့်
ဘေးရန် အန္တရာယ်များကို မိမိအား မထိပါးရအောင် ဘုရား
တရား သံဃာ ရတနာ မြတ်သုံးပါးကို အားထား ယုံကြည်
ဆည်းကပ် ကြရပါတယ်။ ယုံကြည် ဆည်းကပ်ချက် အတိုင်း
ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးမျိုးမှ ကင်းလွတ်ကြရကြောင်း ဝတ္ထု
သာဓကများလဲ ထင်ရှားရှိပါတယ်။ ဒါဟာ ရတနာ မြတ်သုံး
ပါးကို ယုံကြည်ဆည်းကပ်ရကျိုး အမြောက်မျှ သိသာရုံ ပြောပြ
တာပါ။

ဆေးဆရာကို အားကိုသလို

တနည်းအားဖြင့် မိမိ ရောဂါအန္တရာယ် မရောက်ရအောင်၊
ရောက်တဲ့အခါလည်း ကင်းပျောက်အောင် တိုင်းရင်းမြန်မာ
သမားတော်များနဲ့ ဆရာဝန်များကို ယုံကြည်အားကိုးရပါတယ်။
ဆည်းကပ်ရပါတယ်။

ယုံကြည်အားကိုးတယ်ဆိုတာ သူတို့ အရှောင်ခိုင်းတာကို
ရှောင်ပြီး သူတို့ အဆောင်ခိုင်းတာကို ဆောင်ရတယ်။ ဒီတော့
မဖြစ်သင့်တဲ့ ရောဂါအန္တရာယ်လဲ . မဖြစ်ပေါ်ဘူး၊ ဖြစ်ပြီးတဲ့
ရောဂါလဲ ပျောက်ကင်းချမ်းသာတယ်။

“ဘုရားကို ယုံကြည်ယင် ဘုရားစကားကို နားထောင်”

ဒါလိုပါပဲ၊ ရတနာမြတ်သုံးပါးကို အားကိုးရာ-လို့ ယုံကြည်
ဆည်းကပ်သူလဲ ရတနာမြတ်သုံးပါးတွင် အရင်းခံဖြစ်တော်မူတဲ့
တရားမင်း သံဃာမင်း မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ကောင်းတော်၊ တရား
တော်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးရပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက သတ္တဝါအများ ဆင်းရဲ
ကင်းပျောက် ချမ်းသာရောက်အောင် ဒီလို မူချပြီး ညွှန်ကြား
ဟောမိန့်တော်မူပါတယ်။

ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ်

- ၁။ သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ-ကောင်းမှု ဒုစရိုက် ဟူသမျှကို
ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- ၂။ ကုသလဿ ဥပသုပ္ပဒါ-ကောင်းမှု သုစရိုက် ဟူသမျှကို
ပြည့်စုံစေရမည်။

၃။ သစိတ္တပရိယောဒပနံ-မိမိစိတ်ကို ဖြုစင်အောင် ထားရမည်။

ဧတံ ဗုဒ္ဓါနုသာသနံ-ဒါဟာ ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ အဆုံးအမတော်ပေတည်း။

မကောင်းမှုဒုစရိုက်ဆိုတာ ဘာလဲ

အပြစ်နှင့်တကွ မကောင်းမှု အကျိုးကို ပေးစေတဲ့ ပြုမှု၊ ပြောဆို၊ ကြံမှု သဘောတရားတွေပဲ။ အဲဒါကို ရှောင်ရပါမယ်တဲ့။

ကောင်းမှုသုစရိုက်ဆိုတာ ဘာလဲ

အပြစ်မရှိ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ပေးစေတတ်တဲ့ ပြုမှု၊ ပြောမှု၊ ကြံမှု သဘောတရားတွေပဲ။ အဲဒါကို ဆောင်ပါတဲ့။

စိတ်ဖြုစင်ရမယ်ဆိုတာ ဘာလဲ

မိမိစိတ်ကို အကုသိုလ်သဘောတွေဆီသို့ မကျရောက်စေပဲ၊ ကုသိုလ်သဘောတွေဆီကိုသာ ရောက်အောင် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာများကို ကျင့်ပွားပြီး ကိလေသာကင်းအောင် ထားပါတဲ့။ အဲဒါကို ကျင့်ပွားအားထုတ်ပါတဲ့။

ဗုဒ္ဓလမ်း စဉ်-ရှစ်လုံ ဖွဲ့

အကုသိုလ်များ - ရှောင်ရှားပယ်လေ၊

ကုသိုလ်တရား - ဖြစ်ပွားစုံစေ၊

မိမိစိတ်ဓာတ် - ဆွက်ဆွတ်ဖြူစေ၊

ဤသုံးပါး - ဘုရားဟောစခဲ့ပေ။

* မဟာစည် တရားဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်။

ဒါကို လိုက်နာကျင့်သုံးယင် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ ကိလေသာ စိတ်ရောဂါတွေ ပျောက်ကင်းမယ်၊ ပျောက်ကင်းယင် ပဋိသန္ဓေဆင်းရဲ၊ အိုဆင်းရဲ၊ နာဆင်းရဲ၊ သေဆင်းရဲ အားလုံးကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန် အမြှိုက်ဓာတ်ကို ရတယ်တဲ့။ ဒါဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေရဲ့ ယုံကြည်ချက်ပါ။

အတည်ပြုပုံ

ပြီးတော့ သီလပေး ဆရာဘော်က “သရဏဂမနံ - သရဏဂုံ ဆောက်တည် ဆည်းကပ်ခြင်းသည်၊ ပရိပုဏ္ဏံ-ပြီးပြည့်စုံပြီလော” လို့ မေးတော်မူပါတယ်။

ဒီတော့ ပရိသတ်များက အတည်ပြုတဲ့အနေနဲ့ “အာမ ဘန္တေ = ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ အာမ - သြော်အရှင်ဘုရား မိန့်ကြားသည့်အတိုင်း ပြီးပြည့်စုံပါပြီဘုရား” လို့ ဆိုကြရပါတယ်။

ဒါကတော့ မူဝါဒယုံကြည်ချက်ကို တင်သွင်းရွတ်ဆိုကြပြီး သဘာပတိက အတည်ပြုပေးတဲ့ သဘောမျိုးပါပဲ။ ကဲ-အဲဒါကို လည်း ဆရာ-ဒကာ အဘွင်အဖောက် သရဏဂုံ ယုံကြည်ချက် ဆောက်တည် ခံဋ္ဌာန်မှ ပြီးပြည့်စုံကြောင်းကို ပ ဋိလို ဆက်သက် တင်သွင်း အတည်ပြုကြရအောင်ပါ။

ရဟန်းတော်။ ။ သရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ။

ပရိသတ်များ။ ။ အာမ ဘန္တေ။

ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံ

- ၁။ ပါဏာတိပါဘာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
** သက်ရှိသတ္တဝါ၊ မသတ်ပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
** သူပိုင်ဥစ္စာ၊ မခိုးပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၃။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
** သူ့သားအိမ်ရာ၊ မမှားပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
** မုသားလိမ်ညာ၊ မပြောပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
** မူးယစ်သေစာ၊ မသုံးပါ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

တရားဥပဒေလိုက်နာရသလို

ဒါကမူ သီလဆောက်တည်တာပဲ၊ လောကလူသားတွေ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတိုင်းရဲ့ အစိုးရများက ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီး အုပ်ချုပ်ရပါတယ်။

ထဲဒီနိုင်ငံရဲ့ ဥပဒေကို မလွန်ကျူးပဲ လိုက်နာသူများဟာ ငြိမ်းချမ်းစွာပင် မိမိတို့ လိုအပ်ရာ လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင် နိုင်ကြတယ်၊ ချမ်းသာကြီးပွားကြပါတယ်။

မလိုက်နာ ကျူးလွန်သူများအား တရားဥပဒေအရ ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ပြီး အပြစ်ပေးခံရပါတယ်။ ငွေဒဏ်၊ ထောင်ဒဏ်၊

သေဒဏ်အထိ ကျရောက်ခံကြရပါတယ်။ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ကြရပါတယ်။

ဒါလိုပဲ၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမ သာသနာတော် လောကတွင်လဲ ဒီငါးသီလဥပဒေဟာ အလွန် ခရီးပါ အရာ ရောက်လှပါတယ်။

လိုက်နာကျင့်သုံးသူများဟာ -

၁။ “ဝါလုဆိုးပဲ” လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို စွပ်စွဲတဲ့ အတ္တနာဝါဒ ဘေးမှ ကင်းငြိမ်းချမ်းသာပါတယ်။

၂။ “ဒီကောင် လူဆိုးပဲ” လို့ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့တဲ့ ပရာနာဝါဒဘေးမှလဲ ကင်းငြိမ်းချမ်းသာပါတယ်။

၃။ လျော်ကြေး ငွေဒဏ်၊ ရိုက်နှက်ကြိမ်ဒဏ်၊ သေဒဏ် ပေးတဲ့ ဒဏ္ဍာဘေးမှလဲ ကင်းငြိမ်း ချမ်းသာရပါတယ်။

၄။ မတွေ့မဝေ သေလွန်လေလဲ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသ္မရကာယ်၊ အပါယ်လေးတို့သို့ မရောက်ပဲ အပါယ် ဆင်းရဲဘေးမှလဲ ကင်း ငြိမ်းချမ်းသာ နိုင် ပါ တယ်။ လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာကိုလည်း ရရှိ နိုင် ပါ တယ်။

မလိုက်နာပဲ ကျူးလွန်သူများမှာမူ၊ အဲဒီဘေးလေးမျိုးနဲ့ ဘဝများစွာတိုးပြီး ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးကို ခံရမြဲဖြစ်ကြပါတယ်။ ငါးပါးသီလ တပါးစီ၊ တပါးစီရဲ့ အကျိုးကိုတော့ နောက်မှ သီးခြား ဖော်ပြပါမယ်။

ဗီဇပါးပါးသီလဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာများသာမက ဘာသာမရွေး
လူမျိုးမရွေး လိုက်နာကျင့်သုံးသင့်လှပါသည်။ လိုက်နာကျင့်သုံး
ရပါမည်။

** ၁။ အတ္တနုဘေး၊ ပရာဘေး၊ ဒဏ်ဘေး ပါယ်
ဘေးပါ။

၂။ ဝါးပါးသီလ၊ ကျင့်သုံးကာ ကင်းပ ငြိမ်းချမ်း
သာ။

၃။ မကျင့်သုံးကာ လူတိုင်းပ၊ ဒုက္ခဆင်းရဲမှာ။

ဆုတောင်းဦးတည်ချက်

ဒီလိုသီလ ဆောက်တည်ပြီးတဲ့အခါ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပါသကာ
တို့ရဲ့ သီလကျင့်သုံးရေးလမ်းစဉ် ဦးတည်ချက်ကို သီလပေး
ဆရာတော်က ပို့ချပေးပါတယ်။ ဒါကို ဆုတောင်းလို့လဲ ခေါ်ပါ
တယ်။ ကဲ-ဆိုကြည့်ရအောင်ပါ။

ဣဒံ မေ သီလံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

** စောင့်ထိန်း ဆောက်တည်၊ သီလသည်၊ ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန်
ရောက်စေသား။

“တပည့်တော်၏ ဆောက်တည်စောင့်ထိန်းရတဲ့၊ ဤသီလ
သည် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အထောက် အပံ့ကောင်း ဖြစ်ပါ
စေတည်း”တဲ့။

ဒါဟာသီလခံယူ စောင့်ထိန်းသူ ဗုဒ္ဓဘာသာ သူတော်စင်
တွေရဲ့ ဦးတည်ချက် ဆုတောင်းပါပဲ။

စခန်းသိမ်း အမှတ်စကား

နောက်ပြီးတော့ သီလပေးဆရာတော်က သီလဆောက်တည်
ကျင့်သုံးရေး ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရေး၊ ခံယူကျင့်သုံးမှု၊ ကတိပြုပွဲကြီး
အပြီးမှာ ဗီလိအရေးကြီးတဲ့ အမှတ်စကားကိုလည်း လူမင်း
နတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်းတို့ရဲ့ မင်းမင်းဥက္ကဋ္ဌ မင်း မြတ် သ ရ ဗူ
သယမ္ဘူ။ မြတ်စွာဘုရား သ ဘာ ပတိ ချုပ် ကြီး ရဲ့ အဆုံးအမ
ဩဝါဒအတိုင်း မိန့်ကြားမှာထားလိုက်ပါသေးတယ်။

ရဟန်းတော်။ ။တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ သာဓုကံ ကတော
အပ္ပမာဒေန သုမ္မာဒေထ။

သာဓဝေါ - နှလုံးပျော့ပျောင်း အို သူတော်ကောင်းတို့၊
တုမေ-ဘုရား တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါး အားထားကြည်ယုံ
သရဏဂုံသီလ ဆောက်တည်ကြကုန်သော အသင် တရားချစ်ခင်
သူတော်စင်တို့သည်၊ 'တိသရဏေန - အမြတ်ဆုံး ဘုရားရတနာ
အမြတ်ဆုံး တရားရတနာ အမြတ်ဆုံး သံဃာရတနာတည်း
ဟူသော အားထား ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်၊
သဟ - နှလုံးအိမ်စံကျောင်း ကိန်းအောင်းနိစ္စ တတူတကွ၊
ပဉ္စသီလံ - ဘုရားတပည့် အရိယာသူတော်စွာတို့ ဇီဝါအသက်
မငဲ့ကွက်ပဲ အသက်နှင့်လဲထုံး ကျင့်သုံးနိစ္စ ငါးပါးသောသီလကို၊
သာဓုကံကတော-မညှိုးမခြောက်မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကြား
ရအောင် လေးစားထူးချွန် ကောင်းမွန်စွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်
ရှောက်သမှု မြဲစွာပြု၍၊ အပ္ပမာဒေန - မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆ
ကြောင်း ဖြစ်တဲ့ အပ္ပမာဒ သတိတရားဖြင့်၊ အပ္ပမာဒေန-
အကုသိုလ်တရားတွေကို ရှောင်ရှားရမှာ မမေ့ခြင်း၊ ကုသိုလ်

တရားတွေကို ပွားများအားထုတ်ရမှာ မမေ့ခြင်းဆိုတဲ့ အသိ
တရားဖြင့်၊ အပ္ပမာဒေန - သွားရာမှာလဲ မမေ့၊ ရပ်ရာမှာလဲ
မမေ့၊ ထိုင်ရာမှာလဲ မမေ့ခြင်းဆိုတဲ့ သတိတရားဖြင့်၊ အပ္ပမာ-
ဒေန-မြင်ရာမှာလဲ မမေ့၊ ကြားရာမှာလဲ မမေ့၊ နံ့နား- စားရာ-
တွေထိရာ- စိတ်ကူး စဉ်းစားရာမှာလဲ မမေ့ခြင်းဆိုတဲ့ သတိတရား
ဖြင့်၊ သမ္မာဒေထ - ပြီးစီးပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြ
ကုန်လော့။ သမ္မာဒေထ-သီလတွင် မရပ်နားပဲ စိတ်တည်ကြည်
ကြောင်း သမာဓိကောင်းတရား အမှန်မြင်ကြောင်း ပညာ
အကျင့်ကောင်း တရားတွေကို ဆက်လက်ကြိုးစား သင်ထား၍
ကျင့်ပွားဥဿုံ ပြီးပြည့်စုံကြစေကုန်လော့။

ပရိသတ်။ ။ အာမ ဘန္တေ။ (အမိန့်တော် ရှိမူ တဲ့ အ တိုင်း
လိုက်နာကျင့်သုံးကြပါမည် ဘုရား။)

၁။ ခံဟူပြီးသား၊ သီလဝါး၊ မမှား ကျင့်သုံးရာ။

၂။ သီလတည်လျက်၊ ၁ မာဓိဆက်၊ တိုးတက် ကျင့်ပွား
မြတ်ပညာ။

၃။ ကျင့်သုံးတိုင်းမှာ၊ သတိပါ၊ ချမ်းသာပြည့်စုံရာ။

ဗုဒ္ဓဘာသာ က-ကြီး၊ ၁-ခွဲ၊

ဩကာသ ကန်တော့ခန်းနှင့်

ငါးပါးသီလပေး တရားတော် ပြီးပါပြီ။

ဗုဒ္ဓဘာသာ က-ကြီး၊ ခ-ကွေး

အတိုအထွာ မှတ်စရာများ

ငါးပါးသီလ-အပြစ်နှင့် အကျိုးပြ

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ပါဏာတိပါတ-အပြစ်နှင့် အကျိုးပြ

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

၁။ ပါဏာတိပါတ်၊ သူ့သက်သတ်ကာ၊ ချို့တတ်အင်္ဂါ၊
မဲ့ပြာရုပ်သွင်၊ အားအင်ယိုယွင်း၊ လျင်ခြင်းလည်းဝေး၊
ဘေးကိုကြောက်တတ်၊ အသတ်ခံရာ၊ အနာများလျက်၊
ခြေရံပျက်၍၊ အသက်တိုလျှ၊ ပြစ်များစွာသည်၊
ရှောင်က အပြန်အကျိုးတည်း။

အဒိန္နာဒါန-အပြစ်နှင့် အကျိုးပြ

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

၂။ အဒိန္နာဒါ၊ ခိုးမိပါမှု၊ ဥစ္စာနည်းမဲ့၊ ဆင်းရဲငတ်မိ၊
လိုရှိမရ၊ ဘောဂပျက်စီး၊ ရေမီးသူခိုး၊ မွေခံဆိုးနှင့်၊
မင်းဆိုးအပြား၊ ရန်မျိုးငါးကြောင့်၊ ပျက်ပြားဥစ္စာ၊
ပြစ်များစွာသည်၊ ရှောင်ခါ အပြန်အကျိုးတည်း။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ-အပြစ်နှင့် အကျိုးပြ
ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

၃။ မိစ္ဆာစာရ၊ ကျူးလွန်ကလဲ၊ မုန်းကြသူများ၊ ရန်သူ
ပွား၍၊ ရှားပါး လာဘ်တိတ်၊ ချမ်းသာ ဆိတ်၏၊
ဣတ္ထိ၊ ပဏ္ဍုက်၊ မျိုးယုတ်ခါခါ၊ မျက်နှာမလှ၊ အရှက်
ရလျက်၊ လက္ခဏဣန္ဒြေ၊ ယွင်းသွေချို၊ သိမ်၊ ငိုးရိမ်
များစွာ၊ ချစ်သူကွာသည်၊ ရှောင်ခါ အပြန်အကျိုး
တည်း။

မုသာဝါဒ-အပြစ်နှင့်အကျိုးပြ
ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

၄။ မုသားစကား၊ ပြောဆိုငြားမှု၊ စကားမပီ၊ သွား
မညီတည်း၊ ပုပ်ညှိပါးစပ်၊ ခြောက်ကပ်ကိုယ်ရေ၊
ဣန္ဒြေနောက်၊ ပုံယွင်းဖောက်၏၊ မရောက်သြဇာ၊
နှုတ်လျှာကြမ်းထော်၊ လျှပ်ပေါ်လောင်လည်၊ စိတ်
မတည်သည်၊ ရှောင်ပြီ အပြန်အကျိုးတည်း။

သုရာမေရယ-အပြစ်နှင့် အကျိုးပြ
ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

၅။ သေရည် သောက်လင့်၊ သင့်မသင့်၌၊ ရေးခွင့်မသိ၊
ပျင်းရိမေ့ရှုံး၊ ကျေးဇူးမဆပ်၊ ဟိရောဘပ်ကင်း၊
ခင်းများထိုး၊ အကုသိုလ်ကို၊ မညှိလွယ်စွာ၊ ပြုကျင့်
ရာသည်၊ ရှောင်ခါ အပြန်အကျိုးတည်း။

* ဤငါးပါးသီလ-အပြစ်နှင့်အကျိုးပြု လင်္ကာများကို
“ရတနာဂုဏ်ရည်ကျမ်း” စာအုပ်မှ တဆင့် ဖော်ပြ
ပါသည်။

ရှစ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံ
သီလတောင်း

ပရိသတ်များ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဠာရိသမ္ပန္နာဂတံ ဥပေါ-
သထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတော သီလံ ဒေသ မေ
ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဠာရိသမ္ပန္နာဂတံ
ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတော သီလံ ဒေသ
မေ ဘန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန အဠာရိသမ္ပန္နာဂတံ
ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတော သီလံ ဒေသ၊
မေ ဘန္တေ။

* တပည့်တော်အား၊ အစဉ်သနား၊ ရှစ်ပါးသီလ
ဘေးပါဘုရား။

ရဟန်းတော်။ ။ယမဟံ ဝဒါမိ တံ ဝဒေသ။

ပရိသတ်များ။ ။အာမ ဘန္တေ။

ဘုရားရှိခိုး

ရဟန်းတော်။ ။နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပရိသတ်များ။ ။နမောတဿ-(၃-ခေါက်ဆိုပါ။)

* ပူဇော်ထိုက်ငြား၊ သိဉာဏ်ပွား၊ ဘုရားရှိခိုးပါ၏
ဘုရား။

ရဟန်းတော်။ သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ
ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ပရိသတ်များ။ ။(လိုက်ဆိုပါ။)

ရဟန်းတော်။ ။ဒုတိယမ္ပ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
ဒုတိယမ္ပ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
ဒုတိယမ္ပ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ပရိသတ်များ။ ။(လိုက်ဆိုပါ။)

ရဟန်းတော်။ ။တတိယမ္ပ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
တတိယမ္ပ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
တတိယမ္ပ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ပရိသတ်များ။ ။(လိုက်ဆိုပါ။)

* မြတ်ဘုရားကို၊ အားထားခို၊ ကြည်ညို ဆည်းကပ်
ပါ၏ဘုရား။

* မြတ်တရားကို၊ အားသားခို၊ ကြည်ညို ဆည်းကပ်
ပါ၏ဘုရား။

* မြတ်သံဃာကို၊ အားထားခို၊ ကြည်ညို ဆည်းကပ်
ပါ၏ဘုရား။

ရဟန်းတော်။ ။ သရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ။

ပရိသတ်များ။ ။ အာမ ဘန္တေ။

ရှစ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံ

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

** သက်ရှိသတ္တဝါ၊ မသတ်ပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

** သူပိုင်ဥစ္စာ၊ မခိုးပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

** မေထုန်ယုတ်မာ၊ မပြုပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

မုသားလိမ်ညာ၊ မပြောပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

၅။ သုရာ မေရယ မဇ္ဇေပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

** မူးယစ်သေစာ၊ မသုံးပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

** နေလွဲညစာ၊ မစားပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန
ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

** ကပွဲသဘင်၊ အလှပြင်၊ ရှောင်ကြဉ်သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

** မြင့်မြတ်နေဆူ၊ မနေပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

ရဟန်းတော်။ ။ ဣဒံ မေ သီလံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

ပရိသတ်များ။ ။ (လိုက်ဆိုပါ။)

** စောင့်ထိန်းဆောက်တည်၊ သီလသည်၊ ရွှေပြည်
နိဗ္ဗာန် ရောက်စေသော။

ဒုစရိုက် ၁၀-ပါးနှင့် လူသားကမ္ဘာ

၁။ ပါဏာတိပါတ-သူတပါး၏ အသက်ကို သတ်မှု၊

၂။ အဒိန္နာဒါန-သူတပါး၏ ဥစ္စာကို ခိုးယူမှု၊

၃။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ-သူ့သား မယားကို ပြစ်မှား
လွန်ကျူးမှု၊

ဤသုံးပါးကို ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းစွာပြုမှု ကာယဒုစရိုက်
သုံးပါး-ဟု ခေါ်ပါသည်။

၄။ မုသာဝါဒ-လိမ်ညာပြောဆိုမှု၊

၅။ ပိသုဏဝါစာ-ကွဲပြားအောင် ကုန်းတိုက်မှု၊

၆။ ဖရုသဝါစာ-ဆဲရေး တိုင်းထွာ ပြောဆိုမှု၊

၇။ သမ္ဗုပ္ပလာပဝါစာ-အနှစ်မဲ့ကင်း ပြိန်ဖျင်း စကားကို ပြောဆိုမှု။

ဤလေးပါးကို နှုတ်ဖြင့် မကောင်းစွာပြောမှု ဝစီဒုစရိုက် လေးပါး-ဟု ခေါ်ပါသည်။

၈။ အဘိဇ္ဈာ-သုတပါး စည်းစိမ်ကို ကိုယ့်စည်းစိမ်ဖြစ်ရေး ကြံတွေးအလိုကြီးမှု၊

၉။ ဗျာပါဒ-သုတပါး ပျက်စီးရေး ကြံတွေး ပြစ်မှားမှု၊

၁၀။ မိစ္ဆဒဒိဋ္ဌိ-ကံ၊ ကံ၏အကျိုး ယုံကြည်မှုနှင့် သွေဖည်ရေး ကြံတွေးယူမှားမှု၊

ဤသုံးပါးကို စိတ်ဖြင့် မကောင်းစွာကြံမှု မနောကံသုံးပါး ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဤ ကာယကံသုံးပါး၊ ဝစီကံလေးပါး၊ မနောကံသုံးပါး၊ ပေါင်း ၁၀-ပါးကို မကောင်းသော အကျင့်ဆိုး ဒုစရိုက်-ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဤဆယ်မျိုးကို ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်မှုဆယ်မျိုး၊ သုတပါးအား ပြုလုပ်ရန် တိုက်တွန်းမှု ဆယ်မျိုး၊ သုတပါး ပြုလုပ်တာကို စိတ်တူ ချီးမွမ်း အားပေးမှု ဆယ်မျိုး၊ ပေါင်း ဒုစရိုက်ကံ သုံးဆယ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

ဤဒုစရိုက် ၁၀-ပါး၊ သို့မဟုတ် ၃၀-ပါးကို လိုက်စား ပြုမှား သူသည် အပါယံလေးပါးသို့ လားရောက်ရပါသည်။ ဘဝသံသရာတွင် ဆင်းရဲခံစားရပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်

- ၁။ သက်သတ်၊ ခိုးမှု၊ ကာမေသု၊ သုံးခုကာယကံ။
- ၂။ လိမ်ညာ၊ ကုန်းချော၊ ဆဲဖျင်းပြော၊ လေးဟော
ဝစီကံ။
- ၃။ အလို ကြီးမား၊ ဖျက်ဆီးပွား၊ ယူမှား သုံးမျိုး
မနောကံ။
- ၄။ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး၊ ကျင့်ဆိုးများ၊ လိုက်စားအပါယ်ခံ။
- ၅။ ကိုယ်တိုင် တိုက်တွန်း၊ ချီးမွမ်းညွှန်း၊ ပွားထွန်း
သုံးဆယ်ကံ။

သုစရိုက်ဆယ်ပါးနှင့် လူသားကမ္ဘာ

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ = သူတပါး အသက်ကို
သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ = သူတပါးဥစ္စာကို ခိုးယူ
ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- ၃။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ = ကာမဂုဏ်မှီကံမှစား
သူ့သားမယားကို ပြစ်မှား လွန်ကျူးခြင်းမှ ရှောင်
ကြဉ်ရမည်။

ဤသုံးမျိုးကို ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုကျင့်ရမည့် ကာယ
သုစရိုက်သုံးပါးဟု ခေါ်ပါသည်။

- ၄။ သစ္စာဝါစာ = လိမ္မာရှောင်ရှား၊ မှန်စကားကို ပြောဆို
ရမည်။
- ၅။ အပိသုဏဝါစာ = ကဲ့ပြားစကား မပြောကြားပဲ
ညီညွတ်စကား ပြောရမည်။

၆။ သဏ္ဍဝါစာ = မဆဲရေးပဲ သိမ်မွေ့နူးညံ့ စကားကို ပြောဆိုရမည်။

၇။ သာတ္ထကဝါစာ = ကျိုးမဲ့ဖျင်းစကား မပြောကြားပဲ အကျိုးရှိစကားကို ပြောဆိုရမည်။

ဤလေးမျိုးကို နှုတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ပြောဆိုရမည့် ဝစီ သုစရိုက်လေးပါးဟု ခေါ်ပါသည်။

၈။ အနဘိဇ္ဈာ = သူတပါး ဥစ္စာကို ကိုယ့်ဥစ္စာ ဖြစ်ရေး မကြံတွေးပဲ ရှောင်လွှဲအလိုနည်းရမည်။

၉။ အဗျာပါဒ = သူတပါးပျက်စီးရေး မကြံတွေးပဲ ရှောင်လွှဲ မေတ္တာပွားရမည်။

၁၀။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ = ကမ္မဝါဒီ မသွေဖည်ပဲ ကံညီကြံဆ မှန်ယူရမည်။

ဤသုံးမျိုးကို စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ကြံစည် ယူဆရမည့် မနောသုစရိုက်သုံးပါးဟု ခေါ်ပါသည်။

ဤကာယသုစရိုက်သုံးပါး၊ ဝစီသုစရိုက် လေးပါး၊ မနောသုစရိုက်သုံးပါး- ပေါင်း သုစရိုက် ၁၀-ပါးဟု ခေါ်ပါသည်။

ဤ ၁၀-ပါးကို ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်မှု ၁၀-ပါး၊ သူတပါးအား ပြုလုပ်ရန်တိုက်တွန်းမှု ၁၀-ပါး၊ သူတပါး ပြုလုပ်တာကို စိတ်တူချီးမွမ်း အားပေးမှု ၁၀-ပါး၊ ပေါင်း သုစရိုက်ကံ ၃၀-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

ဤသုစရိုက် ၁၀-ပါး၊ သို့မဟုတ် ၃၀-ပါးကို လိုက်စား ပြုလုပ်သူသည် အပါယ် ၄-ပါးမှ ကင်းလွတ်ပြီး လူ့နတ်-နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာကို ရရှိစံစားရပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်

- ၁။ မသတ်၊ ခိုးရှင်း၊ ကာမေကင်း၊ သုံးသင်း ကာယကံ။
- ၂။ မုန့်၊ ချစ်၊ နှုတ်ချို၊ ဖျင်းမဆိုး၊ လေးထို ဝစီကံ။
- ၃။ အလိုနည်းပြန်၊ ဖျက်ဆီးလှန်၊ ယူမှန်သုံးမျိုး မနောက်။
- ၄။ သုစရိုက် ဆယ်ပါး၊ ကျင့်ကောင်းများ၊ လိုက်စား ပါယ်လွတ် ချမ်းသာစံ။
- ၅။ ကိုယ်တိုင် တိုက်တွန်း၊ ချီးမွမ်းညွှန်း၊ ပွားထွန်း သုံးဆယ်ကံ။

ပုညကိရိယဝတ္ထု ၁၀-ပါးနှင့် လူသားကမ္ဘာ

- ၁။ ဒါန=စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းမှု၊
- ၂။ သီလ=ကိုယ်နှုတ်မသရမ်းအောင် စောင့်ထိန်းမှု၊
- ၃။ ဘာဝနာ=စိတ်တည်ငြိမ်ရေး သမထ၊ အမှန်မြင်ရေး ဝိပဿနာကို ရှုပွားအားထုတ်မှု၊
- ၄။ အပစာယန=အသက်ကြီးသူ အကျင့်သိက္ခာ မြင့်မြတ် သူတို့ကို ရိုသေလေးစားမှု၊
- ၅။ ဝေယျာဝစ္စ=အသက်ကြီးသူ၊ အကျင့်သိက္ခာ မြင့်မြတ် သူတို့၏ အမှုကိစ္စနှင့် ကုသိုလ်ရေး ကိစ္စတို့ကို လုပ်အားပေးဆောင်ရွက်မှု၊
- ၆။ ပတ္တိဒါန=ကိုယ့်အလှူဒါန၊ ကုသိုလ်ဘာဝကို သူတပါး အား သာဓုခေါ်ရေး အမျှပေးဝေမှု၊
- ၇။ ပတ္တာနုမောဒန=သူတပါးကုသိုလ်တွေ အမျှဝေသော် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုခေါ်မှု၊

၈။ ဓမ္မဿဝနာ=တရားစကား၊ စာပေများ၊ လိုက်စား
နာကြားမှု၊

၉။ ဓမ္မဒေသနာ=ကိုယ်သိသမျှ၊ ဓမ္မဒါန ကောင်း ဟော
ကြား ပြောဆိုမှု၊

၁၀။ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ=ကမ္မဝါဒီ၊ မသွေဖည်၊ ကြံစည်ယူဆမှု၊

ဤ ၁၀-ပါးကို ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ ချမ်းသာနှစ်မျိုး ဖွံ့ဖြိုး
တည်ရာ ပုညကိရိယာဝတ္ထု ၁၀-ပါးဟု ခေါ်ပါသည်။

ဤ ပုညကိရိယာဝတ္ထု ၁၀-ပါးကို လိုက်စားပြုလုပ်သူသည်
လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်

၁။ လှူစောင့်ပွားရာ၊ ရှိသေစွာ၊ ဝေယျာဝစ္စများ။

၂။ မျှဝေ၊ သာဓု၊ ကြားနာဟု၊ ဟောမှု မှန်ယူပွား။

၃။ ပုညကိရိယာ၊ ဝတ္ထု-လှ၊ ဒသ-ကုသိုလ်တရား။

၄။ ပြုသူလူမှန်၊ ချမ်းသာစံ၊ နိဗ္ဗာန် အရောက်သွား။

အနန္တငါးပါးရှိခိုး ဆောင်ပုဒ်

ဘုရားရှိခိုး

၁။ ဗုဒ္ဓဂုဏော၊ အနန္တောဟု၊ ကျော်စောထင်ရှား၊ သုံးပါး
ရပ်သူ၊ နတ်၊ လူ၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါကို၊ ခေမာသာခေါင်၊ နိဗ္ဗာန်
သေသ်သို့၊ ရွှေဖောင်မဂ္ဂင်၊ သင်္ဘောယဉ်နှင့်၊ ကယ်တင်
ဆောင်ယူ၊ ပို့တော်မူသည်၊ နတ်၊ လူတို့ထိပ်ပန်း၊ ရဟန်းတို့ဆရာ၊

အစိန္တေယျာဟု၊ (မြတ်စွာဗုဒ္ဓ) အနန္တဂုဏ်အင်၊ ကျေးဇူးရှင်ကို။
အဟံ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ငါးခန္ဓာကို၊ သူငါ့သမုတ်၊ အကျွန်ုပ်
သည်။ ဝန္တေ-ဝန္တာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

တရားရှိခိုး

၂။ ဓမ္မဂုဏော၊ အနန္တောဟု၊ တည်သောကမ္ဘာ၊ သတ္တဝါ
လူနတ်၊ အထပ်ထပ်ကို၊ လေးမြတ်ကြင်နာ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်၊ တဏှာ၊
သံယော၊ ကိလေတောမှ၊ ဆေးကြောသုတ်သင်၊ မြူမောင်
အောင်၊ ရှောင်ကြဉ်ပေတတ်၊ တရားမြတ်ကို။ အဟံ၊ ရုပ်နာမ်
နှစ်ဖြာ၊ ငါးခန္ဓာကို၊ သူငါ့သမုတ်၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္တေ-
ဝန္တာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

သံဃာရှိခိုး

၃။ သံဃဂုဏော၊ အနန္တောဟု၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ
ကင်းကွာ၊ တဏှာကာမ၊ ကိလေသနှင့်၊ နဂအမိုက်၊ နှစ်ခြိုက်
မပျော်၊ မမေ့လျော့ပဲ၊ ရှင်တော်ဟောကြား၊ မြတ်တရားကို၊
မှတ်သားကြည်ညို၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ ရောက်ကြောင်းမှန်၊ ညီ၊
မြတ်မှန်ထေရ်ကျော်၊ သံဃာတော်တို့၊ ဂုဏ်တော်ကြီးစွာ၊
အနန္တကို။ အဟံ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ငါးခန္ဓာကို၊ သူငါ့သမုတ်၊
အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္တေ-ဝန္တာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

မိဘရှိခိုး

၄။ မာတာပိတုဂုဏော၊ အနန္တောဟု၊ အပြောကျယ်စွာ၊
သံသရာဝယ်၊ မာတာပိတ၊ မိနှင့်ဖတို့၊ ရေကြည်ကလလ၊
တည်ဦးစက၊ ချို-ချဉ်-ပူစပ်၊ ရှင်းရှင်းပြတ်အောင်၊ မပြတ်ယုယ၊

မိဖုတ်တို့မှာ၊ စိုးရိမ်စွာဖြင့်၊ အစာဆိမ့်အေး၊ နို့ချိုပေး၍၊ ကျေး
သည့်မိခင်၊ မွေးဖွားရှင်ကို။ အဟံ၊ ရုပ်နာမ်ဖြာ၊ ငါးခန္ဓာကို၊
သုငါသမုတ်၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဓေ-ဝန္ဓာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်
ဘုရား။

ဆရာ - ရှိခိုး

၂။ အာစရိယဂုဏော၊ အနန္တောဟု၊ မိန့်ဟောအရ၊
ကောက်ယူပြသော်၊ နံယနည်းနာ၊ အဖြာဖြာကို၊ လိမ္မာ
စေကြောင်း၊ မေတ္တာလောင်း၍၊ မကောင်းကိုကြဉ်၊ ကောင်းဆု
ယှဉ်လျက်၊ နှုတ်မြှောက်သံချို၊ ဆုံးမ၊ ဆိုသား၊ အဟိမ္ပာစွာ၊
သံသရာပယ်၊ သုံးသွယ်သောကပ်၊ လေးရပ်အပါယ်၊ ရှစ်သွယ်
ရပ်ပြစ်၊ ဆိုးညစ်ယုတ်မာ၊ အဖြာဖြာကို၊ ခေမာဘုမ္မိ၊ ဘေးမရှိ
အောင်၊ နိဗ္ဗာန်သေသင်သို့၊ ရောက်အောင်ပြည့်န်၊ သွန်သင်
ပေတတ်၊ ဆရာမြတ်ကို၊ အဟံ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ငါးခန္ဓာကို၊
သုငါသမုတ်၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဓေ-ဝန္ဓာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏အရှင်
ဘုရား။

မှတ်ချက်

ဤအနန္တငါးပါး ဘုရားရှိခိုးကို ရှေးဆရာ အဆင့်ဆင့်တို့
ရေးခဲ့ကြသော ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး စာအုပ်တိုင်း လိုလိမ့်
တွေ့ရသည်။

ဘုရား-တရား-သံဃာ-မိဘ-ဆရာ-ဤငါးဖြာကို အနန္တငါးပါး
ဟု ကင်ပွန်းတပ်သည်။ ထိုအနန္တငါးပါးသည် လူသားတိုင်း၏
အပေါ်တွင် ဆင်းရဲကင်းပ ချမ်းသာရအောင် ရိုင်းစိုင်းကင်းပ

ယဉ်ကျေးရာအောင် အတိုင်းမသိ ကျေးဇူးပြုခဲ့သော အနန္တ
ဂုဏ်ဆင် ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့်
စေတီရုပ်ပွား ရွှေမှောက်တွင် စေတီရုပ်ပွားတော်ကို သက်သေ
ထား၍ ထိုအနန္တငါးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူးအမွမ်း
တင် ရွတ်ဆိုလျက် အလေးပြု ရှိခိုးရန် ရေးဖွဲ့ထားသော အနန္တ
ငါးပါး ရှိခိုးဖြစ်သည်။ မိဘ-ဆရာကိုလဲ ဘုရား-တရား-သံဃာ
ရတနာမြတ်သုံးပါးနှင့် တဂိုဏ်းတည်းကား၍ အဆုံးသတ်၌
(အရှင်ဘုရား)ဟု ရွတ်ဆိုရန် ရေးသားထားသည်။

ဘုရားဂုဏ်တော် ၉-ပါးရှိခိုး

ဘုရားဂုဏ်တော် ၉-ပါး ပါဠိ

ဣတိပိ သောဘဂဝါ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သုဘတော၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ အနုတ္တ
ရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ၊ သတ္တာ ဒေဝ မနုဿာနံ၊
ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါ။ ။

အစိန္တေယျ၊ အစိန္တေယျ၊ အပ္ပ မေယျ၊ အပ္ပမေယျ၊ မကြံဆ
မနှိုင်းယှဉ်နိုင်ကောင်းသော ဂုဏ်တော်အပေါင်း အနန္တနှင့်
လုံးဝဥဿုံ ပြည့်စုံတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

အနက်

၁။ (က) အရဟံ-လွန်ကဲ ထူးမြတ်သော သီလဂုဏ်၊ သမာ
ဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်၊ ဝိမုတ္တိဂုဏ်၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ
ဒဿန ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်

လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ပူဇော်
အထူးကို ခံယူထိုက်ပေသော မြတ်စွာဘုရား။

- (ခ) အရဟံ-ဝါသနာနှင့်တကွ တထောင့် ဝါးရာ
ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေး
စင်ကြယ်တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။
- (ဂ) အရ-ဟံ-လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အစရှိသော
ကိလေသာ ရန်သူတို့ကို ပယ်သတ်တော် မူပြီး
သော မြတ်စွာဘုရား။
- (ဃ) အရ-ဟံ-သံသရာစက်၏ အထောက်အကန့်တို့ကို
ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား။
- (င) အ-ရဟံ-မျက်မှောက်မျက်ကွယ် အချင်းခပ်သိမ်း
စင်ကြယ်၍ ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိတော်မူသော မြတ်
စွာဘုရား။

၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သစ္စာလေးပါး ခပ်သိမ်းသော တရား
တို့ကို သူတပါးထံ နည်းမခံပဲ ကိုယ်တိုင် ဉာဏ်အဟုန်
အစွမ်းဖြင့် စူးစမ်းရှာဖွေကာ မှန်ကန်စွာ သိတော်မူပေ
သော မြတ်စွာဘုရား။

၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော - ဝိဇ္ဇာမည်သော ဉာဏ်ထူး ၃-ပါး၊
ဉာဏ်ထူး ၈-ပါး၊ စရဏမည်သော အခြေခံအကျင့်တရား
၁၅-ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

၄။ (က) သုဂတော - သတ္တဝါတို့အား အကျိုးများ
ကြောင်း ဟုတ်မှန်သော စကားကောင်းကိုသာ
မြှန်ဆိုတော်မူတတ်ပေသော မြတ်စွာဘုရား။

(ခ) သုဂတော-မဂ္ဂင်ရှစ်ဖြာ တင့်တယ်သော အမှု
အရာဖြင့် ကောင်းစွာ သွားခြင်း၊ ကောင်းစွာ
ဖြစ်ခြင်း ရှိတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

၅။ လောကဝိဒ-လောကဏိ အကြောင်းအရာ အလုံးစုံကို
အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

၆။ (က) အနုတ္တရော-အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော သီလဂုဏ်
သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ် ဝိမုတ္တိဂုဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏ
ဒဿနဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသောကြောင့်
လောကဓာတ် အလုံး၌ အမြင့်မြတ်ဆုံး ဖြစ်
တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

(ခ) ပုရိသဒမ္မသာရထိ-ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ပညာအသိ
မရှိကြသေး မပြည့်ဝသေး၍ ဆုံးမပေးထိုက်
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ပညာ
ပြည့်ဝ အချိုးကျအောင် ဆုံးမသွန်သင်တော်
မူတတ်ပေသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဂ) အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ- ဆုံးမထိုက်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ညွှန်ကြားသွန်သင် ပဲ့ပြင်ဆုံးမ
မှု၌ အတုမရှိ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူပေသော
မြတ်စွာဘုရား။

၇။ သတ္တာ ဒေဝ မနုဿာနံ - ချမ်းသာရကြောင်း လမ်း
ကောင်း ညွှန်ပြ ဆုံးမတော်မူတတ်၍ လူနတ်တို့၏
ဆရာမြတ်အစစ် ဖြစ်တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

၈။ ဗုဒ္ဓေါ-တရားအလုံးစုံကို အကုန်သိတော် မူပေသော
မြတ်စွာဘုရား။

၉။ ဘဂဝါ-ဘုန်းတော်အနန္တ၊ ကံတော်အနန္တ၊ ဉာဏ်တော်အနန္တ၊ တန်ခိုးတော်အနန္တတို့နှင့် လုံးဝဥဿုံ ပြည့်စုံတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

အရဟံအစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်၊ ဆယ်ပါးသော ဂုဏ်တော်၊ အနန္တဂုဏ်တော်၊ ကျေးဇူးတော် အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သက်တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကို ဘုရားတပည့်တော်သည် ရိုသေမြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ဖူးမြော်မာန်လျော့ ကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။

တရားဂုဏ်တော် ၆ - ပါး ရှိခိုး
တရားဂုဏ်တော် ၆ - ပါး ပါဠိ

သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ သန္နိဋ္ဌိကော၊
အကာလိကော၊ ဟိမသိကော၊ သြပါနေယျိကော၊
ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ။

အနက်

- ဘဂဝတာ - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အက္ခာတော- ဟောကြားတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မော-တရားတော်သည်၊
- ၁။ သွာက္ခာတော - ကိလေသာငြိမ်းကြောင်း ကောင်းမွန်မွန်ကန်စွာ ဟောအပ်သော တရားတော်မြတ် ပါပေတကား။
- ၂။ သန္နိဋ္ဌိကော - ကျင့်ကြံအားထုတ်လျှင် မျက်မှောက်ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်နိုင်သော တရားတော်မြတ် ပါပေတကား။

- ၃။ အကာလိကော - အချိန်အခွင့် မဆိုင်းလင့်ပဲ အသင့် လက်ငင်း ချက်ချင်း အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော် မြတ်ပါပေတကား။
- ၄။ ဟေိပဿိကော-လာပါ ကြည့်လှည့်ပါဟု ကျင့်ကြံအား ထုတ်ရန် ဖိတ်မန် တိုက်တွန်းထိုက်သော တရားတော် မြတ်ပါပေတကား။
- ၅။ ဩ နေယျိကော-မိမိသန္တာန်၌တည်အောင် ကျင့်ဆောင် ထိုက်သော တရားတော် မြတ်ပါပေတကား။
- ၆။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိဗ္ဗော ဝိညူဟိ- တရားမြင်သိသည့် ပညာရှိ ရှစ်ပါး အရိယာများသာလျှင် ကိုယ့်တရားနှင့်ကိုယ် အသီးသီး သိမြင် ခံစားရသော တရားတော်မြတ်ပါ ပေတကား။

သွာက္ခာတ အစရှိသော ဤဂုဏ်တော် ၆-ပါးနှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါး နိဗ္ဗာန်ပရိယတ် အားဖြင့် ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို ဘုရား တပည့်တော်သည် ရှိသေမြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုး ပူဇော် ဖူးမြော် မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာ ဘုရား။

သံဃဂုဏ်တော် ၉-ပါး ရှိခိုး
သံဃဂုဏ်တော် ၉-ပါး ပါဠိ

သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇ္ဈပ္ပဋ္ဌိ ပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဣယပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမိစိပ္ပဋ္ဌိပန္နော

ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသ
ယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ သေ ဘဂဝတော သာဝက
သံဃော အာဟုနေယျော၊ ပါဟုနေယျော၊ ဒက္ခိဏေ
ယျော၊ အညလိကရဏီယော၊ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ
လေဓကဿ။

အနက်

ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝက သံဃော-တပည့်
သားအပေါင်း သံဃာတော်သည်။

- ၁။ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော- လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ကင်းကြောင်း
[သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာအကျင့်ကောင်းကို] ကောင်းစွာ
ကျင့်တော်မူသော သံဃာတော်မြတ်ပါပေတကား။
- ၂။ ဥပ္ပဋ္ဌိပန္နော- ကိုယ်နှုတ်စိတ်ထား အကောက်သုံးပါး
ကင်းရန် ဖြောင့်မန်စွာ ကျင့်တော်မူသော သံဃာတော်
မြတ်ပါပေတကား။
- ၃။ ဉ္ဈယပ္ပဋ္ဌိပန္နော- ဆင်းရဲငြိမ်းရန်နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါသင့်လျော်
စွာ ကျင့်တော်မူသော သံဃာတော်မြတ်ပါပေတကား။
- ၄။ သာမိစိပ္ပဋ္ဌိပန္နော- သူများကပြုသည့်ရိုသေမှုနှင့် သင့်တင့်
ထိုက်ဘန်အောင် ကျင့်ကြံတော်မူသော သံဃာတော်
မြတ်ပါပေတကား။
- ၅။ အာဟုနေယျော- အရပ်ဝေးမှသော်လည်းဆောင်လာ၍
ပေးလှူ ပူဇော်ထိုက် ပေးလှူသည်ကို ခံယူတော်မူထိုက်
သော သံဃာတော်မြတ်ပါပေတကား။

- ၆။ ပါဟုနေယျော-ချင်ခင်မြတ်နိုးအပ်သည့် ညွှန်သည်များ အတွက် အထူးပြုပြင်ထားသော စားကောင်းသောက် ဖွယ်ကောင်းလည်း ပေးလှူပူဇော်ထိုက် ပေးလှူသည်ကို ခံယူတော်မူထိုက်သော သံဃာတော်မြတ်ပါပေတကား။
- ၇။ ဒက္ခိဏေယျော-နောင်တမလွန်လောက၌ ကောင်းကျိုး မည်ဟု ယုံကြည်၍ ပေးလှူသည်ကို ခံယူတော် မူထိုက် သော သံဃာတော်မြတ် ပါပေတကား ။
- ၈။ အညလိကရဏီယော- ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မှန်ကန်စွာ ရမည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်လျှင် လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုး ထိုက်သော သံဃာတော်မြတ်ပါပေတကား။
- ၉။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ- ကောင်းမှုမျိုးကို စိုက်ပျိုးရန်အလို့ငှာ သတ္တဝါအပေါင်း၏ အကောင်းဆုံး လယ်ယာမြေ ဖြစ်တော်မူသော သံဃာတော်မြတ်ပါပေ တကား။

သုပ္ပဋိပန္န- အစရှိသော ဤ ၉ ပါးသောဂုဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးပါး၊ ဗလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးပါးအားဖြင့် ရှစ်ပါးသောအရိယာပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း သံဃာ တော်မြတ်ကို ဘုရားတပည့်တော်သည် ရှိသေ့မြတ်နိုး လက်အုပ် မှီ၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏ အရှင် ဘုရား။

မှတ်ချက်။ ။ မဟာဂဉ္ဇည် ဓမ္မဒေသနာတော် စာအုပ်မှ တဆင့် ဖော်ပြသည်။

မုံရွာမြို့ ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

သတ္တဌာန ဘုရားရှိခိုး

၁။ ဘုန်းရောင်ထွန်းထိန်၊ စောမုနိန်၊ ပညိန္ဒြေ၊ ချောရာမှန်ဘိ၊
ဗောဓိကြဌန်း၊ ရွှေညောင်နန်းဝယ်၊ ထူးဆန်း အံ့လောက်၊
မြေမှာပေါက်သား၊ ရောင်တောက်မာရ်နှင်၊ ရွှေပလ္လင်ထက်၊
သဗ္ဗညုတ၊ ဉာဏ်ကို ပြီး၊ သတ္တာဟရက်၊ ဖွဲ့ခွေ လျက်ပင်၊
ငြိမ်သက် တင့်တယ်၊ သုံးစံပယ်သည်။ ။ ဘုန်းကြွယ်လက်ဦး
ပွဲပေကို။

၂။ နှစ်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ မာရပယ်လှန်၊
ပလ္လင်ပျံ့မှ၊ သေနံတူရူ၊ ရပ်တော်မူလျက်၊ ကြည်ဖြူငြိမ်းချမ်း၊
ပလ္လင်နန်းကို၊ ပြောင့်တန်းကျေ၊ စိန်းစိန်းရှုလျက်၊ သုံးလူ
ရှင်ပင်၊ ပျော်စံရှင်သည်။ ။ ကြည်လင်ညွတ်နှူးဖွယ်ပေကို။

၃။ သုံးကြိမ်မြောက်ထ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊
မြောက်ခွင်ဥက္ကရာ၊ ကြံသာဌာ၊ လူးလာတုန့်ခေါက်၊ ကြံချီ
လျှောက်၍၊ ဘုန်းတောက်ဘုရား၊ ပျော်စံစားသည်။ ။ တရား
ဆင်ခြင်လျက်ပေကို။

၄။ လေးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်နှင့်၊
ပလ္လင်ထွန်းတောက်၊ အနောက်မြောက်ဝယ်၊ အံ့လောက်ဖွယ်ရာ၊
ရတနာရိပ်ငြိမ်၊ စံရွှေအိမ်၌၊ ကြိမ်ကြိမ်ဖန်ခါ၊ ဘိဓမ္မာကို၊
မဟာဉာဏ၊ သာဂရဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓရှင်ပင်၊ သုံးဆင်ခြင်သည်။
ရောင်ရှင်ခြောက်ဖြာညီးလို့ကို။

၅။ ငါးကြိမ် မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတုင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ ရွှေခွင်မြူဗွာ၊ ရပ်ဒိသာဝယ်၊ ကြီးစွာမြင့်ခေါင်၊ ဆိတ်ကျောင်း၊ ညောင်၌၊ ဘုန်းခေါင်ပရခမ၊ စံပယ်နေသည်။ ။ရိုသေမြတ်နိုး ဖွယ်ပေကို။

၆။ ခြောက်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတုင်၊ ပလ္လင်ရွှေ ညောင်၊ အရွှေတောင်၌၊ မြရောင်လိုလို၊ ရေညိုပြည့်လျှမ်း၊ ကြာပန်းညွတ်ရုံ၊ ပန်းမျိုးစုံသည်၊ မဉ္ဇူလိန္ဒာ၊ အိုင်သာဖြန့်ကျင်း၊ ကျည်းပင်ရင်းဝယ်၊ သနင်းလူ့ဆွေ၊ စံပယ်နေသော်၊ မိုးလေ ထန်ပြင်း၊ သွန်းချခြင်းကြောင့်၊ မြေမင်းရန်ဟန့်၊ ပါးပျဉ်း ဖြန့်လျက်၊ ချီးအံ့တန်ခိုး၊ ဆောင်းကာမိုးသည်။ ။ရှေးကျိုး သမ္ဘာတော်ကြောင့်ကို။

၇။ ခါသတ္တမ၊ သတ္တာဟတုင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ တောင်ပြင် လက်ယာ၊ မြေမျက်နှာဝယ်၊ ရာဇာယတန၊ မည်ရခေါ်တုင်၊ လင်းလွန်းပင်၌၊ သဗ္ဗညုဖျား၊ ပျော်စံစားသည်။ ။ကြီးမား ဉာဏ်တော် ဖွင့်လို့ကို။

ထို ခုနစ်ပါး၊ အရပ်များကို၊ ရွှေသွားသဒ္ဓါ၊ ကြည်ညိုစွာ လျှင်၊ ဝန္ဒနာမာန၊ ဂါရဝဖြင့်၊ ဦးချ်ညွတ်ကျိုး၊ ကျွန်ရှိခိုး သည်။ ။ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း ပြည့်စေသော်။

ခုနစ်နေ့ ဘုရားရှိခိုး

၁။ သုံးလူ့ရှင်ပင်၊ ကျွန်ထိပ်တင်၊ သောင်းခွင်စကြဝဠာ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့၊ ညီညာရုံးစု၊ တောင်းပန်မှုကြောင့်၊ ရတုနဂို၊ ရှန်းရှန်းစိုသည်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကြွက်မင်းနေဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ ကြည်ဖြူ၊ သန္ဓေယူသည်။ ။နတ်လူငြိမ်းဘို့ ကိန်းပါကို။

၂။ သန္ဓေယူခါ၊ ဆယ်လကြာသော်၊ မဟာသက္ကရာဇ်၊
 ခြောက်ဆယ်ရှစ်ကြိမ်၊ ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာနေ့ဝယ်၊ ချမ်း
 မြေစုံစီ၊ လူမွန်၌ မဟိလိက်ဆူ၊ ဖွားတော်မူသည်။ ။နတ်လူ
 အောင်မြို့ လမ်းပါကို။

၃။ ဖွားမြင်မြောက်သော်၊ ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရွယ်၊ ပျိုနု
 နယ်၌၊ သုံးသွယ်ရွှေနန်း၊ သိမ်းမြန်းပြီးလစ်၊ ဆယ့်သုံးနှစ်လျှင်၊
 ဘုန်းသင်လှူလူ၊ စံတော်မူ၍၊ ရွယ်မူနုဖိုး၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးဝယ်၊
 သေးမျိုးနိမိတ်၊ နတ်ပြဟိတ်ကြောင့်၊ ရွှေစိတ်ငြင်ငြို၊ သံဝေ
 ပိုက၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကျားမင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ရဂုံ၊
 တောရပ်လှူသည်။ ။စုံမြိုင်ပင်ရိပ်ခန်းမှာကို။

၄။ တောမုပ္ပိုင်ပေ၊ ခြောက်နှစ်ကျော်၍၊ ခါတော်
 တပုံ၊ ပွင့်ချိန်ကြိုက၊ ကဆုန်လပြည့်၊ ဆင်မင်းနေ့ဝယ်၊ မြေ
 ပရမေ၊ ပလ္လံဗေသက်၊ ရွှေညောင်တော်ကြီး၊ ဗိဘာန်ထီးနှင့်
 မငြီးကြည်ဖြူ၊ နေတော်မူလျက်၊ ရန်မြို့ခပင်း၊ အမှိုက်သင်းကို၊
 အရှင်းငယ်ဖျောက်၊ အလင်းပေါက်က၊ ထွန်းတောက်
 ဘုန်းတော်၊ သောင်းလုံးကျော်သည်။ ။သုံးဘော်လူတို့
 ငြိမ်းပါကို။

၅။ ဘုရားဖြစ်ခါ၊ မိဂဒါသို့၊ စကြာရွှေဖွား၊ ဖြန့်ချိ
 သွား၍၊ ငါးပါးဝဂ္ဂ၊ စုံအညီနှင့်၊ ဖဟိတသောင်း၊ တိုက်
 အပေါင်းမှ၊ ခညောင်းကပ်လာ၊ နတ်ဗြဟ္မာအား၊ ဝါဆို
 လပြည့်၊ စနေနေ့ဝယ်၊ ကြွေကြွေလှုံတက်၊ ဓမ္မစက်ကို၊
 မိန့်မြှောက်ထွေပြား၊ ဟောဖော်ကြားသည်။ ။တရားနတ်စည်
 ရွမ်းတယ်ကို။

၆။ တရားနတ်စည်၊ ဆော်ရှမ်းလည်က၊ သုံးမည်ဘုံသိုက်၊
တသောင်းတိုက်ဝယ်၊ ကျွတ်ထိုက်သဿ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါ
ကို၊ ခေမာသောင်သို့၊ ဖောင်ကူးတို့ဖြင့်၊ ဆောင်ပို့ပြီးခါ၊
ဝါလေးဆယ့်ငါး၊ သက်ကားရှစ်ဆယ်၊ စုံပြည့်ကြွယ်က၊ ရာလေး
ဆယ့်ရှစ်၊ သက္ကနဇ်ဝယ်၊ နယ်မလွှာတိုင်း၊ စံနှိုင်းမယုတ်၊
ကုသိန္ဒာရုံ၊ အင်ကြင်းစုံ၌၊ ကဆုန်လပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့ဝယ်၊
ချမ်းမြေ့နိဗ္ဗူ၊ စံတော်မူသည်။ ။ ဝှန်းဆူသောင်းလုံးကျော်
တယ်ကို။

၇။ နိဗ္ဗူစံပြီ၊ ရှုမအိသား၊ သိင်္ဂီရွှေလှော်၊ အလောင်း
တော်ကို၊ ထိုရော်ကဆုန်၊ လဆုတ်ကြုံ၍၊ ဂဠုန်နေ့ဝယ်၊
ခိုးငွေမနှော၊ ဓာတ်တေဇောလျှင်၊ ရှင်စောဉာဏ်က၊ ဓိဋ္ဌာန်
ချက်ဖြင့်၊ လျှောက်ကော်ရော်၊ မီးပူဇော်သည်။ ။ မေ့တော်
ရှစ်စိတ် ကြွင်းတယ်ကို။

ထိုခုနစ်နေ့၊ ဘာချမ်းမြေ့ကို၊ ဆွေ့ဆွေ့ကြည်ဖြူ၊ အာရုံ
ယူလျက်၊ သုံးလူတို့နတ်၊ မြတ်ထက်မြတ်သား၊ ကိုယ်တော်
ဖျားကို၊ သုံးပါးမှန်စွာ၊ ဝန္တနာနှင့်၊ သဒ္ဓါဖြိုးဖြိုး၊ ကျန်
ရှိခိုးသည်။ ။ ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း ကြွယ်စေသော။

ဆွမ်းတော်ကပ်-လင်္ကာ

အရဟံ-အစ၊ ဂုဏ်ကိုးဝနှင့်၊ မုချပြည့်စုံ၊ လူနတ်
ကုန်၏၊ ကြည်ယုံကိုးစား၊ သက်ထင်ရှားသည့်၊ ဘုရား
မြတ်ကို၊ ရည်မှတ်ဆို၍၊ မှီခိုကိုးစား၊ လေးမျိုးထားကြ၊
ရုပ်ပွားခေါ်မှတ်၊ စေတီမြတ်အား၊ ဆည်းကပ်ကော်
ရော်၊ တပည့်တော်သည်၊ ထူးသော်အဆင်း၊ အနံ့

သင်း၍၊ ကောင်းခြင်းရသာ၊ ဟင်းစုံစွာနှင့်၊ အာဟာရ
ကြွယ်၊ (ဤ) ဆွမ်းခဲဖွယ်ကို၊ သုံးသွယ်စေတနာ၊ မြတ်
သဒ္ဓါဖြင့်၊ လှူပါကပ်ပါ၊ ပူဇော်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၊
မြတ်စွာဘုရား။

ဆုတောင်း

တပည့်တော်လူရ၊ (ဤ) ဆွမ်းဒါနသည်၊ ဒုက္ခကင်း
မှန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ကေန့်ရောက်စေသော။

အဗျဝေ

ဤကုသလ၊ မြတ်ဘာဂကို၊ မိဘဆရာ၊ ဉာဏကာနှင့်၊
မိတ္တာပေါင်းသင်း၊ သိကြားမင်းမှ၊ လူမင်းဗြဟ္မာမင်း၊
ယမမင်းစစ်၊ သုံးဆယ့်တစ်ဟု၊ ဘုံဖြစ်သမျှ၊ ဝေနေ
ယျအား၊ အဗျ-အဗျ၊ ပေးဝေငှသည်။ ။ သုခချမ်းသာ
မြဲစေသော။

ပန်းနံ့ သာကပ်-လင်္ကာ

အရဟံ-အစ၊ ဂုဏ်ကိုးဝနှင့်၊ မုချပြည့်စုံ၊ လူနတ်ကုန်၏၊
ကြည်ယုံကိုးစား၊ သက်ထင်ရှားသည့်၊ ဘုရားမြတ်ကို၊
ရည်မှတ်ဆို၍၊ မှီခိုကိုးစား၊ လေးမျိုးထားကြ၊ ရုပ်ပွား
ခေါ်မှတ်၊ စေတီမြတ်အား၊ ဆည်းကပ်ကော်ရော်၊
တပည့်တော်သည်၊ ထူးသော်အဆင်း၊ အနံ့သင်း၍၊
ကောင်းခြင်းမွှေးပျံ့၊ (ဤ) ပန်းနံ့သာကို၊ သုံးတန်
စေတနာ၊ မြတ်သဒ္ဓါဖြင့်၊ လှူပါကပ်ပါ၊ ပူဇော်ပါ၏၊
မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား။

ဆုတောင်း

တပည့်တော်လူရ၊ (ဤ) ပန်းနံသာဒါနသည်၊ ဒုက္ခ
ကင်းမွန်၊ မြတ်နိုးဗွာန်၊ ကေန်ရောက်စေသောဝံ။

အမျှဝေ

ဤကုသလ၊ ြတ်ကာဂကိုမိဘဆရာ၊ ဉာဏာနှင့်၊
မိတ္တာပေါင်းသင်း၊ သိကြားမင်းမှ၊ လူမင်းဗြဟ္မာမင်း၊
ယမမင်းစစ်၊ သုံးဆယ့်ဘစ်ဟု၊ ဘုံဖြစ်သမျှ၊ ဝေနေ
ယုံအား၊ အမျှ-အမျှ၊ ပေးပေးသည့်။ ။ သုခ
ချမ်းသာမြဲစေသောဝံ။

သောက်တော်ရောက် လက်ခံ

အရဟံ-အစ ဂုဏ်ကိုးဝနှင့်၊ မုချပြည့်စုံ၊ လူနတ်
ကုန်၏၊ ကြည်ယုံကိုးစား၊ သက်ထင်ရှားသည့်၊ ဘုရား
မြတ်ကို၊ ရည်မှတ်ဆို၍၊ မှီခို ကိုးစား၊ လေးမျိုးထားကြ၊
ရုပ်ပွား ခေါ်မုတ်၊ စေတီမြတ်အား ဆည်းကပ် ကော်
ရော်၊ တပည့်တော်သည်၊ ထူးသော်အဆင်း၊ အေးမြ
နှင်းသို့၊ ကောင်းခြင်းပို့စေ၊ (ဤ) သောက်တော်
ရောက်၊ သုံးထွေစေတနာ၊ မြတ်သဒ္ဓါဖြင့် လူပ 'ကပ်'၊
ပူဇော်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား။

ဆုတောင်း

တပည့်တော်လူရ၊ (ဤ) ရေဒါနသည်၊ ဒုက္ခ
ကင်းမွန်၊ မြတ်နိုးဗွာန်၊ ကေန်ရောက်စေသောဝံ။

အမ္ပဝေ

ဤကုသလ၊ မြတ်ဘာဂကို၊ မိဘဆရာ၊ ဉာဏာနှင့်၊
မိတ္တာပေါင်းသင်း၊ သိကြားမင်း၊ လူမင်း၊ ဗြဟ္မာမင်း၊
ယမမင်းစစ် သုံးဆယ့်တစ်ဟု၊ ဘုံဖြစ်သမျှ ဝေနေယျ
အား၊ အမ္ပ-အမ္ပ၊ ပေးဝေငှသည်။ ။ သုခချမ်းသာ
မြဲစေသောပ်၊

မီးပူဇော် လင်္ကာ

အရဟံ-အစ၊ ဂုဏ်ကိုးဝနှင့်၊ မုချပြည့်စုံ၊ လူနတ်
ကုန်၏၊ ကြည်ယုံ နိုးဘေး၊ သက်ထင်ရှားသည့်၊ ဘုရား
မြတ်ကို၊ ရည်မှတ်ဆို၍၊ မှီခိုကိုးစား၊ လေးမျိုးထားကြ၊
ရုပ်ပွား ခေါ်မှတ်၊ စေတီမြတ်အား၊ ဆည်းကပ်
ကော်ရော်၊ တပည့်တော်သည်၊ မှောင်သော်ပယ်ခွင်း၊
ပြောင်ပြောင်ဝင်းသည့် ရောင်ဆင်းထိန်ညီး (ဤ)
အလင်းရောင်မီးကို၊ သုံးသီးစေတနာ၊ မြတ်သဒ္ဓါဖြင့်၊
လှူပါကပ်ပါ ပူဇော်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား။

ဆုတောင်း

တပည့်တော်လူရ၊ (ဤ)မီးဒါနသည်၊ ဒုက္ခကင်းမှန်၊
မြတ်နိုးဗွာန်၊ ကေန့်ရောက်စေသောပ်။

အမ္ပဝေ

ဤကုသလ၊ မြတ်ဘာဂကို၊ မိဘဆရာ၊ ဉာတကာနှင့်၊
မိတ္တာပေါင်းသင်း၊ သိကြားမင်းမှ၊ လူမင်း ဗြဟ္မာမင်း၊
ယမမင်းစစ် သုံးဆယ့်တစ်ဟု၊ ဘုံဖြစ်သမျှ၊ နေနေ
ယျအား၊ အမ္ပ-အမ္ပ၊ ပေးဝေငှသည်။ ။ သုခချမ်းသာ
မြဲစေသောဝံ။

သာသနဓဇ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ

တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ မြို့တွင်းဗိမာန် ဆရာတော်

ရေးသားချီးမြှင့်သော

ညောင်ကန်ထေရ-ထောမနာ

ထရားတောင်းဂါထာ

စကားဦး

ဟင်္သာတမြို့၊ ပဝတ္တိဇာတိက လေးမျက်နှာ၊ သဒ္ဓါဖြိုးကြွယ်၊
တပည့်တော် (ဒေါ်မြနွယ်) အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်ထား၍၊
တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ မြို့တွင်းဗိမာန် ဆရာတော် ဦး သံဝရ
(သာသနဓဇ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ) မဟာစည် ကမ္မဋ္ဌာနာ
စရိယ ရေးသား ချီးမြှင့်သော သုတိသာယာ၊ ထုတိဂါထာ
တို့ဖြင့် တပည့်တော် ဒေါ်မြနွယ်က ရွတ်ဆို၍ ပူဇော်ပါမည်
ဘုရား။

၁။ ဓီရုပ္ပာဒေါ ဇာတော ယော သော၊
ညောင်ကန် ညောင်ကန်တိ ပါကဋ္ဌော။
တထာ တံပိ တံ ဇာတော၊
တဂ္ဂါဟိတ္တာ စ သကျတော။

၂။ သွာဂတံ ဘေတ ညောင်ကန်ထေရ၊
ဝရံ ဓမ္မံ ကထေဟိနော။
ခဏော လဒ္ဓေါတိ မညာမ၊
တံ မုဉ္ဇိတု မနိစ္ဆိကာ။

ယော ဒေသော - ဗောဓိမဏ္ဍိုင် မုဉ္ဇလိန်အိုင် ဘုန်းခိုင်
အောင်မြေကော် နှိုင်းဖော် ရေးစပ် ရေးစီအပ်သော အကြင်
အရပ်သည်။ ဓီရုပ္ပာဒေါ- ပညာရှိဗိုလ်ပုံတွင် မြေတုန်လှပဲ့ဦး
ထူးလဲထူး ကျော်လဲကျော် ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓ ထေရုတ္တမ
သမိုင်းပြလောက်အောင် နေလပုံသွင် ပညာရှင်ပြောင်
မြောက် ထိပ်တန်းရောက်တို့ ထွန်းပေါက်ရာသည်။ ဇာတော-
ကန်စင်စစ် တကယ်ပင် ဖြစ်ပါပေ၏။ သော ပဒေသော-
ဗောဓိမဏ္ဍိုင် မုဉ္ဇလိန်အိုင် ဘုန်းခိုင်အောင်မြေတော် ထုတ်ဖော်
နှိုင်းပြ ဓမ္မကထိကတပါး အများသိလျှင် ရှေး၌ကင်သော
ကလောင်ရှင်ရေးစီ ရေးတိုင်းညီသော ထိုအရပ်သည်။

သောပဒေသော- “ပျော်ညွန့်ရောင်ရာ ပုံမှတ်ပါ။ ဆရာ
သခင်ဖြစ်၊ ပိုးဗုဒ္ဓကျီးသူ၊ ကန်မှော်သူ၊ ငယ်မူ တကျိပ်နှင်”
ကျက်မှတ်ရစ်ရန် စံနစ်တကျ သင်္ခေပကဗျာ သမိုင်းလာနှင့်
မဟာသက်တော်ရှည် ဂုဏ်ရည် မြင့်သူ အလူလူတို့ ဇမ္ဗူ
အံလောက် ထွန်းပေါက်ရာ ထိုအရပ်သည်။ ညောင်ကန်

ညောင်ကန်တိပင်ကရွာ- ညောင်ကန် ညောင်ကန်ဟု ထင်ရှား
လှပါပေ၏။ ညောင်ကန်ညောင်ကန်တိပင်ကရွာ-သမင်ကကျား
ဖားကမြေကို ကြောင်ကို ကြွက်က ဇယဌာန အောင်ရာ မြေ၌
ဗုဒ္ဓဟေညောင်ပင်အနီးတွင် ရေကန်ရှိလတ် ဗျူပွတ်မွန်အတိုင်း
ညောင်ကန် ညောင်ကန်ဟု ထင်ရှားလှပါပေ၏။ တံဘတောဝ-
ပတိရူပ ထိုဒေသ၌ ပုဗ္ဗေစကဲတွင် ဖွားမြင်ခဲ့သည်သာလျှင်
ဖြစ်သော၊ တံပိနည်းရိုးနည်းမှန် သတိပဋ္ဌာန်ကို ကျမ်းဂန်အညီ
မဟာ ည်နည်းလမ်း စည်းကမ်းလဲယူ ထပ်တူပိုင်ပိုင် ဟောနိုင်
ပြနိုင်သော အရှင်ဘုရားလဲပဲ၊ တဂ္ဂါဟိတ္တာ စ-ဇာတိဒေသ ဘွဲ့ရှေ့
ပြလျက် သုံးကြဗိုလ်လူ နည်းယူစည်းကိုက် သုံးထိုက်၍သုံးပြန်
ညောင်ကန်ဟူသည့် ရပ်နာမည်ကို ထိုဤဟောရာ ရေးစာနည်းတူ
သုံးစွဲသူစင်စစ် ကြာရှည်ပြီ ဖြစ်သောကြောင့်လဲ၊ တထာ-ညောင်
ကန်ဂါမ ပါကဋ္ဌအဘူ ညောင်ကန်အရှင်ဣန္ဒကဟူ၍ ကျော်ကြား
သူ ဖြစ်ပါပေ၏။ တံ-မဟာစည့်နယ်လှည့် ဓမ္မာထိက အဖွဲ့ကြီး၏
ဖွဲ့စည်းပုံ စည်းမျဉ်းဖြင့် အတွင်းရေးမှူး အကျိုးဆောင်
မြန်တိုင်းဘောင်မှာရော နှံ့အောင်ထင်ရှား အရှင်ဘုရားသည်။
သကျတော စ- ရဟန်းလဲ ရဟန်း စွမ်းကလဲ စွမ်းသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်လဲ၊ တထာ-ညောင်ကန်ဂါမ ပါကဋ္ဌအဘူ ညောင်ကန်
အရှင်ဣန္ဒကဟူ၍ ကျော်ကြားသူ ဖြစ်ပါပေ၏။ သကျတော စ-
နှစ်ဆယ်နီးပါး မျိုးမည်ပြားသည့် တရားစာအုပ် သီးသန့်
ချုပ်လျက် ရေးထုတ်ဖြန့် ဓမ္မာစေလဲ ခုနေခါတွင် နှစ်ဆယ်
မြင့်မီ ဆောင်းပါးရှိလဲ များဘိသိုသို အကျဉ်းချုံးဆိုလျှင်
ပင်ကိုက စွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လဲ၊ တထာ-ညောင်ကန်
ရွာကြီး ဝေးနီးကျော်ကြား မခြားအဘူ ညောင်ကန် အရှင်

ဣန္ဒြေကဟူ၍ ကျော်ကြားသူ ဖြစ်ပါပေ၏။ တံ - တောင်ပေါ်
 မြေပြန့် နယ်စုံနွဲ့အောင် ရဲဝံ့စွန့်စား တရားအရေး အသက်
 ပေး၍ ရွာဝေးရွာဝယ် ကြောင်းသင့်နှယ်က ရှောင်ဖယ်ထား
 ခြင်း ဖလျှင်းမထား အရောက်သွားသည့် အရှင်ဘုရားသည်။
 နာယကျတော စ - ရှစ်မိုးရှစ်ဝါ လိုအပ်ရာသို့ မဟာစည်စေလွှတ်
 ဦးညွှတ်ခံယူ ထောင့်ကူဟောပြု နာယကအနေ ဘဝတွေအဖုံဖုံ
 ယခုတုံကား ရန်ကုန်မြို့တွင် ကြို့ ကုန်းတခွင်၌ အမှတ်စဉ် (၆) ရေး
 ညောင်ကန်အေး သာသနာ့ရိပ်သာ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ နာယက
 ဆရာတော် အဖြစ်ကြောင့်လှပဲ၊ တထာ - ညောင်ကန် ရွာကြီး
 ဝေးနီးကျော်ကြား မခြားအတူ ညောင်ကန် အရှင်ဣန္ဒြေကဟူ၍
 ကျော်ကြားသူ ဖြစ်ပါပေ၏။ ညောင်ကန်ထေရ်ထေရ်ထိုက်တန်
 ဝါရင့်မွန်သော ညောင်ကန် အရှင်ဣန္ဒြေက နာမထင်ပေပြီ နိုင်ငံ
 ကျော် ဓမ္မကထိကဆရာတော် အရှင်ဘုရား။ တေ - အရှင်ဘုရား၏
 အာဂတံ-တပည့်တော်များ ဒေသ (ဟင်္သာတ) သို့ ကြွပေး ကလာ
 ခြင်းသည် သွာဂတံ-အကျမ်းဝင်ရင်း ခင်မင်ခြင်းတို့ ထည့်သွင်း
 ယင်လဲ မလွဲနိုင်။ ချဲ့နေလျှင်အချိန်မျောပါလိမ့် ကောင်းသော
 ကြွလာခြင်းပါဘုရား။ မယံ နှစ်များစွာက ဖူးရကြည်ညို မှီခို
 အစဉ် အကျမ်းဝင်၍ စွမ်းအင်ထုတ်ဖော် တပည့်တော်တို့သည်။
 (မယံ-စေတီဘုရား များပြားလွင်လွင် စတင်တိုက်ကြီး အသီး
 သီးနှင့် ထေရ်ကြီးကွပ်ကဲ နယ်လုံးနှံ့သည့် စာပွဲကျင်းပ သာသနာ့
 ဝန်ထမ်း သင်္ကန်းရောင်တွေ ထိန်ဝေဝင်း၍ သင်းမြလှသည့်
 ဟင်္သာ ကမြို့ရော နယ်ရောအစုံ ခိုလှုံသည် ကပ် ကောင်းမြတ်
 ကေန နိဗ္ဗာန်ရည်ရော် တပည့်တော်တို့သည်။) ခဏသဒ္ဓါတိ
 မညာမ-အခွင့်ကောင်းတရပ် ရအပ်ပါပြီ ရနေသည်ဟု ရှင်ကြည်

ဇောလျှပ်သောမနသ်ထုံ ထင်မှတ်ကြပါကုန်သည်ဘုရား၊ တံခဏ်-
ကောင်းရာဘဝ ကျင်လည်ကြ၍ သုခစုံစုံ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း
ထို အခွင့်ကောင်းကို၊ မုဉ္ဇိတုံ - လွတ်လိုက်ဖို့ရာ၊ အနိစ္စိကာ -
မလိုလားကြပါကုန် ဘုရား။ တံ မုဉ္ဇိတုံ မနိစ္စိကာ - သဒ္ဓမ္မသဝနံ
ဒုလ္လဘံကို မှန်ကန်စွာခြင်၍ ထိုအခွင့်ကို လက်မလွတ်လိုကြပါကုန်
ဘုရား။ တံ-အရှင်ဘုရားသည်၊ တံ-

။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာ၊ ရှည်ကြာတည်၍ လင်း
စေသော်။

၂။ မဟာစည်လမင်း၊ ကြယ်ခပင်း၊ အလင်းကမ္ဘာ
ပြန့်စေသော်။

၃။ အလင်းရောင်ကို၊ လက်ခံကြို့၊ ကြည်ညိုလေးမြတ်
ကြစေသော်။

၄။ ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်း၊ နိဗ္ဗာန်နန်း၊ စံမြန်းနိုင်ကြပါ
စေသော်။

မြော်မြင်လေးနက် ကြွေးကျော်ချက်ဖြင့် ပွဲဆက်ဟောကြား
ရေးသားကျင့်သုံး အာလုံးသိသား အရှင်ဘုရားသည်။ နော-
တပည့်တော်တို့ကို၊ နော - ယောဂီလဲမှန် သဒ္ဓါသန်၍ နာခံ
ရန်မြော် တပည့်တော်တို့ကို၊ ဝရံ ဓမ္မ-ဆင်းရဲတွေ့ပြတ် သံသရာ
ဝဋ်မှ လွတ်ထွက်စေတတ် ကောင်းမြတ်သော တရားတော်ကို၊
ကဏ္ဍဟိ-အနုကမ်တရား ရင်ဝယ်ထား၍ ဟောကြားတော်မူပါ
နိုင်ငံကျော် ဓမ္မကထိက ညောင်ကန် အရှင်ဣန္ဒက ဆရာတော်
သူမြတ်ဘုရား။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

တပည့်

မဟာစည်နယ်လှည့် ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဓမ္မကထိက

ညောင်ကန်အရှင်ဣန္ဒက

ဟောကြားတော်မူသော

“သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာအလုပ်တရား
ရှုနည်း၊ မှတ်နည်း”

(အကျဉ်း)

(က) ထိုင်စဉ်ရှုမှတ်ရန် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ
အလုပ်တရား

“သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာအလုပ်တရားကို အားထုတ်သူဟာ
ရှေးဦးစွာ ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ဝပ်တွား ရှိခိုးရပါတယ်။
တောအရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်အောက်ကိုဖြစ်စေ၊ ‘ဆိတ်ငြိမ်ရာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း’ကိုဖြစ်စေ ချဉ်းကပ်ရပါတယ်။”

ပြီးတော့ မညှပ်မဖိပဲ ချောင်ချောင်ချိချိနဲ့ တင်ပျဉ်ခွေ
ထိုင်ရတယ်။ ကိုယ်ကို ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ် ထားရတယ်။
မျက်စိကို အသာအယာ မှိတ်ထားရတယ်။ မပြုမပြင်ပဲ ဝင်လေ
ထွက်လေကို မိမ္မေးတိုင်း ဖမ္မေးတိုင်း မှန်မှန်ရှုရှုရှိတ်ရတယ်။
လေရှုသွင်းလိုက်လို့ ဝမ်းဗိုက်က ဖောင်းတက် လာတာကို
ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်ရတယ်။ လေကို မှတ်ထုတ်လိုက်လို့ ဝမ်း
ဗိုက်က ပိန်ကျသွားတာကို ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရတယ်။

အဲဒီလို ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ ရှုမှတ်နေယင်း မျက်စိထဲမှာ
မြင်တာပေါ်လာယင် မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရတယ်။ မြင်တာ
ပျောက်သွားယင် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်ကို ဆက်သက်ရှုမှတ်
ရတယ်။ ထို့အတူ ကြားယင် ကြားတယ်၊ နံယင် နံတယ်၊
တံဘွားတွေ များလာယင် လုံးချင်တယ်၊ လုံးတယ်၊ မျိုတယ်
စသည်ဖြင့် ပေါ်လာတိုင်း ရှုမှတ်ရတယ်။ ဒါတွေ ပျောက်
သွားယင်၊ မရှိယင် ရှုမှတ်နေကျ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်ကိုပဲ
ဆက်သက်ရှုမှတ်နေရတယ်။

ခန္ဓာကိုယ်မှာ ပူတာ၊ အေးတာ၊ နာကျင်ကိုက်ခဲတာ၊
ယားတာ စသည်တွေ ပေါ်လာယင်လည်း ပူတယ်၊ အေးတယ်၊
နာတယ်၊ ကျင်တယ်၊ ယားတယ် စသည်ဖြင့် ပေါ်လာတဲ့
အတိုင်း ရှုမှတ်ရတယ်။ စိတ်ကူးစဉ်းစားမှုစတဲ့ စိတ်အမျိုးမျိုး
ပေါ်လာယင်လည်း စိတ်ကူးတယ်၊ စဉ်းစားတယ် - စသည်ဖြင့်
ရှုမှတ်ရတယ်။ ဒါတွေ ပျောက်သွားလို့ ဘာမျှအထူးမပေါ်ယင်
ရှုမှတ်နေ ကျ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ် ကဲ့သို့ ဆက်သက် ရှုမှတ်
နေရတယ်။ ယားတယ် ကိုက်ခဲ နာကျင်တာတွေကို မပျောက်
မချင်း ဇွဲတင်းတင်းနဲ့ ပျောက်စေရင် သည်းခံပြီး ရှုမှတ်ရ
တယ်။ သည်းမခံနိုင်ယင် ပြုပြင်ချင်တာ၊ ပြုပြင်တာတွေကိုလည်း
ရှုမှတ်ပြီး ပြုပြင် ပယ်ဖျက်ရတယ်။ ဒါကတော့ သည်းမခံ
နိုင်မှ ပြုပြင် မှောပဲ။ ဇောဇော မပြုပြင်ပဲ သည်းခံယင် နိဗ္ဗာန်
ရောက်တယ်ဆိုတဲ့ ကုရာကားကို ယုံကြည်အားကိုးပြီး ဘာ
မဆို မပျောက်မချင်း ဇွဲတင်းတင်းနဲ့ သည်းခံ ရှုမှတ်နိုင်မှ
တရားမြန်မြန် ရမှာပဲ။

အဲဒီလို ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်-ကို ရှုမှတ်လို့ နိုင်နင်းလာ
 ယင် ထိုင်နေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို စိတ်စိုက်ပြီး ထိုင်တယ်-လို့ ရှုမှတ်မှု
 တခုတိုးပြီး ရှုမှတ်နိုင်တယ်။ ရှုမှတ်ပုံကတော့ ဖောင်းတယ်
 ပိန်တယ် ထိုင်တယ်-လို့ သုံးမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ မြင်တာ၊ ကြားတာ
 စသည် ပေါ်လာပြန်ယင်လဲ ရှေးနည်းအတိုင်း မြင်တယ်
 ကြားတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရုံပါပဲ။ အထူး မရှိယင်တော့
 ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်-ကိုပဲ ဆက်လက် ရှုမှတ်မြဲ
 ရှုမှတ်ရမယ်။

ဒီသုံးမျိုးကို နိုင်နင်းသွားယင် တင်ပါးနှင့် ကြမ်းပြင်နှင့်
 ထိတဲ့နေရာတွင် အထင်ရှားဆုံး နေရာကို စူးစိုက်ပြီး ထိတယ်လို့
 တခုတိုးရှုမှတ်ရတယ်။ ရှုမှတ်ပုံကတော့ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊
 ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်-လို့ လေးမျိုး ရှုမှတ်ရပါတယ်။ ဒီလိုရှုမှတ်
 ယင်း မြင်တာ၊ ကြားတာ စသည်တွေ ပေါ်လာယင်လဲ
 ရှေးနည်းအတိုင်း ဆက်လက်ရှုမှတ်ရပါတယ်။ တထိုင်အတွင်း
 မှာ ရှုမှတ်ပုံကတော့ ဒါလောက်ဆို ပြည့်စုံပါပြီ၊ ကိုင်း....
 ရှုမှတ်ကြပါ။

(ခ) စကြို ရှုမှတ်ရန် သတိပဋ္ဌာန် အလုပ်ပေးတရား

“ကဲ-အထိုင်ကို ရပ်နားပြီး စကြိုသွားယင်း ရှုမှတ်ကြပါဦး
 စို့။ စကြိုလျှောက်တဲ့အခါ လက်နှစ်ဘက်ကို ပိုက်ထားပါ၊
 ကိုယ်ကို ဖြောင့်ဖြောင့်ထားပါ၊ ခေါင်းကို မငုံ့ပဲ မျက်လွှာကို
 သာ အောက်ချထားပါ၊ ရပ်နေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို စိတ်စိုက်ပြီး
 ခေါင်းမှ ခြေဆုံးအောင် ရပ်တယ်၊ ရပ်တယ်-လို့ ရှုမှတ်ပါ၊

ပြီးတော့ ညောင်ကန်ခြေထောက်ပေါ်မှာ စိတ်စိုက်ပြီး ညာလှမ်းတယ်-လို့ ရှုမှတ်ပါ။ ပြီးယင် ဗယ်ဘက် ခြေထောက်ပေါ်မှာ စိတ်စိုက်ပြီး ဗယ်လှမ်းတယ်-လို့ ရှုမှတ်ပါ။ စင်္ကြံဆုံးတော့ ရပ်ချင်တဲ့စိတ်စိုက်ပြီး ရပ်ချင်တယ်၊ ရပ်တယ်-လို့ ရှုမှတ်ပါ။ ပြီးတော့ လှည့်ချင်တယ်၊ လှည့်တယ်-လို့ ရှုမှတ်ပါ။ ပြီးတော့ သွားချင်တယ်၊ သွားတယ်၊ ဗယ်လှမ်းတယ်၊ ညာလှမ်းတယ် စသည်ဖြင့် ဆက်လက်ရှုမှတ်ပါ။

ဗယ်လှမ်းတယ်၊ ညာလှမ်းတယ် ၂-မျိုး နိုင်နင်းလာယင် ဗယ်နှင့်ညာ အဆိုမပါတော့ပဲ ခြေတဘက်ကို ၂-ချက် ရှုမှတ်ပါ။ ရှုမှတ်ပုံကတော့ ကြွတယ်၊ ချတယ်-လို့ ရှုမှတ်ရတယ်။ အဲဒီ ၂ ချက် ရှုမှတ်မှုကို နိုင်နင်းလာယင် ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ်လို့ သုံးချက် ရှုမှတ်ပါ။ အဲဒီလို စင်္ကြံရှုမှတ်တာ တနာရီ ပြည့်သွားယင် စောစောက ပြောတဲ့အတိုင်း တနာရီထိုင်ပြီး ရှုမှတ်ပါ။ ဒီမှာတော့ ဒါလောက်ဆိုယင် ရှုမှတ်ပုံပြည့်စုံပါပြီ။

သာသနာ့ရိပ်သာများမှာ အချိန်ပြည့် စံချိန်မီ တရားအား ထုတ်တဲ့အခါမှာတော့ တခါထိုင်လျှင် တနာရီ၊ စင်္ကြံကလဲ တခါလျှောက်ယင် တနာရီ၊ ၂၄-နာရီမှာ အထိုင်ကရှစ်ကြိမ်၊ စင်္ကြံက ရှစ်ကြိမ်၊ အိပ်ချိန်က ညဉ့်သန်းခေါင်ယံမှာ ၄-နာရီ၊ ကျန်တဲ့ ၄-နာရီကတော့ တရားရှုမှတ်ယင်း တရားနာတာ၊ ဆွေးနွေးအစစ်ခံတာ၊ စားသောက်တာ၊ ရေချိုးတာများနဲ့ ကုန်ပါတယ်။ ကိုင်း-စင်္ကြံလျှောက်ပြီး ရှုမှတ်ကြပါဦး”။

(ဂ) ကြောင်း-ကျိုး၊ ရုပ်-နာမ်၊ ဖြစ်ပျက် နိဗ္ဗာန်ဆက်

“သွားချင်တာက အကြောင်း နာမ်တရား၊ သွားရတာက အကျိုး ရုပ်တရား၊ ထို့အတူ ရုပ်ချင်တာ၊ ထိုင်ချင်တာ၊ အိပ်ချင်တာများက အကြောင်း နာမ်တရား၊ ရုပ်ရတာ၊ ထိုင်ရတာ၊ အိပ်ရတာက အကျိုး ရုပ်တရားပဲ၊ တရားရှုမှတ်ယင်း ဒီလို ကြောင်းကျိုး ရုပ်နာမ်များကိုလည်း ကွဲပြားစွာ သိလာမယ်၊ ဒါက နာမ်ကြောင့် ရုပ်ဖြစ်ပုံပဲ။

နောက်ပြီး သွားနေတာက အကြောင်း ရုပ်တရား၊ သွားတယ်-လို့ ရှုမှတ် သိတာက အကျိုးနာမ်တရား၊ ထို့အတူ ရုပ်နေတာ၊ ထိုင်နေတာ၊ အိပ်နေတာတွေက အကြောင်း ရုပ်တရား၊ ရုပ်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ အိပ်တယ်-လို့ ရှုမှတ်သိနေတာက အကျိုး နာမ်တရားပဲ၊ ဒါက အကြောင်း ရုပ်ဟုများကြောင့် အကျိုး နာမ်တရားဖြစ်ပုံပဲ၊ ဒီနေရာမှာ ဖောင်းနေတာက အကြောင်းရုပ်တရား၊ ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်သိတာက အကျိုး နာမ်တရား၊ ပိန်နေတာက အကြောင်းရုပ်တရား၊ ပိန်တယ်-လို့ ရှုမှတ်သိတာက အကျိုး နာမ်တရားပဲ၊ ဒီလိုလဲ သိနိုင်တယ်။

နောက်ပြီးတော့ ရှုမှတ်ယင်းပင် အဲဒီသွားချင်တာကလေး တွေကလဲ ပေါ်ပြီး ပျောက်ပျောက်သွားတယ်၊ မမြဲဘူး၊ သွားနေတဲ့ ရုပ်အမှုအရာကလေးတွေကလဲ ပေါ်ပြီး ပျောက်ပျောက်သွားတယ်၊ မမြဲဘူး၊ ထို့အတူ ရုပ်ချင်တာ၊ ရုပ်တာ၊ ထိုင်ချင်တာ၊ ထိုင်တာ စသည့်တွေလဲ ရှုမှတ်ယင်း ပေါ်ပေါ်ပြီး ပျောက်ပျက် သွားလို့ မမြဲဘူး၊ အနိစ္စ တရားတွေပေါ့၊ ဒါတွေကို အသေးစိတ်ရှုမှတ်နိုင်လာယင် အသေးစိတ်ဖြစ်ပေါ်

ပျောက်ပျက်နေတာတွေကို သိမြင်သိမြင်လာယင် ငါ့သူတပဲ၊
 ယောက်ျား မိန်းမဆိုတာ မရှိဘူး၊ ရုပ်နှင့်နာမ်၊ အကြောင်းနှင့်
 အကျိုးများ၊ အကြောင်းဆုံဆည်းတိုင်း ဖြစ်ပေါ် ပျောက်ပျက်
 နေကြတာတွေသာ ရှိကြတယ်လို့ သိမြင် သဘောကျလာမယ်၊
 ငါ့စိတ်တွေ ကွာသွားမယ်၊ အဲဒီလို အဖြစ်အပျက်တွေကို
 အမြင်သန်လာယင် ဆင်းရဲတဲ့ဒုက္ခ သဘောတရားမျှသာ ရှိတဲ့
 အနတ္တကိုလဲ သိမယ်။

အဲဒီလို ရုပ်နာမ် ကြောင်းကျိုး ဖြစ်ပျက် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
 အနတ္တများကို အမြင်သန်လာတဲ့ အခါမှာ ဖြစ်ပျက်ဆုံးရာ
 နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မျက်မှောက် ပြုသွားနိုင်ကြပါတယ်။ ဤ
 သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ အလုပ်တရားတို့ကို နာခံမှတ်သားကြ၊
 လက်တွေ့ ရှုမှတ်ကြရသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အစုစုကြောင့်
 ဒုက္ခကုန်ရာ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍
 မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ”

“သာဓု....သာဓု....သာဓု”

“ကဲ....အမျှ ဝေကြရအောင် အားလုံး လိုက်ဆိုကြပါ၊
 အားလုံး— အားလုံး ကြားကြားသမျှ အမျှ....အမျှ...အမျှ
 ယူတော်မူကြပါကုန်လော့....”

“သာဓု....သာဓု....သာဓု....”

သာသနာရေး၊ လောကရေး၊ ဥယျောဇနပတ္တနာကထာ
တိုက်တွန်းဆညွှန်းလွှာ

သာသနဿ စ လောကဿ၊
ဝုစ္ဆိ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ။
သာသနမ္ပိ စ လောကဉ္စ၊
ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

သာသနဿ စ- မြတ်စွာဘုရား ဟောဖော်ကြားသည့် သုံးပါးသိက္ခာ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သာသနာတော်၏၎င်း၊ လောကဿ စ- သာသနာတော်ကို လွန်ကြည်ညို၍ မှီခိုအားထား လောကသားအပေါင်း၏၎င်း၊ သဗ္ဗဒါ- နေ့ရောညပါ ဘယ်ခါမလပ် အခါခပ်သိမ်း၊ ဝုစ္ဆိ-သင်ကြား ကျင့်ပွား အသိများ၍ စီးပွားရတနာ မင်္ဂလာမျိုး ချမ်းသာကျိုးတို့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းသည်၊ ဘဝတု- စင်စစ်သေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ သာသနမ္ပိ စ- မြတ်စွာဘုရား ဟောဖော်ကြားသည့် သုံးပါးသိက္ခာ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သာသနာတော်ကို၎င်း၊ လောကဉ္စ- သာသနာတော်ကို လွန်ကြည်ညို၍ မှီခိုအားထား လောကသား အပေါင်းကို၎င်း၊ ဒေဝါ- သမ္မုတိ ဥပပတ် ဝိသုဓိနတ်ဟု နတ်မြတ်နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့သည်။ သဗ္ဗဒါ- နေ့ရောညပါ ဘယ်ခါမလပ် အခါခပ်သိမ်း၊ ရက္ခန္တု- စောင့်ရှောက်ကြပါစေကုန်သတည်း၊ ရက္ခန္တု- ကပ်ကြီးသုံးပါး လွန်ကျော်လွှား၍ စပါး ဆန်ရေ ပြည့်ဝစေဖို့ မိုးလေဝသ ညီညွတ်မျှလျက် ဓမ္မအများ စည်ပင်ပွားအောင် မများပုံ သချိုးမြောက် စောင့်ရှောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။

တရားကြွေးကြော် နိဗ္ဗာန်ဆော် စာတမ်း

ပုည

ဘောန္တော - ကိုယ်ဧဝံသုပါ ဆင်းရဲကွာ၍ ကမ္ဘာစစ်ဘေး
ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ရန်ဘေးအားလုံး ဆင်းရဲတုံးသည့် မြတ်ဆုံး
နိဗ္ဗာန် မနွေးမြန်မြန် ရရန်စိတ်ထား ချမ်းသာပွားဖို့ တရား
လိုလား အို...လူများတို့၊ တုမေ့ - လူနှင့်လူချင်း ရန်စစ်ကင်း၍
ကောင်းခြင်းလိုလား သင် လူများတို့သည်၊ ပုညာနိ - ပြုသူ
ကိုယ်တိုင်လဲ မဆင်းရဲပါ ဝန်းကျင်မှာလဲ ဆင်းရဲကွာ ကိုယ်လဲ
ကျန်းမာ သူလဲကျန်းမာ ကိုယ်လဲချမ်းသာ သူလဲချမ်းသာ
ဘေးရန်ကွာကင်း ကောင်းခြင်းဆန္ဒ ပြုသူတိုင်း ပြည့်စုံနိုင်တဲ့
ကုသလပေါင်းစု မြတ်ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကရောထ - မနောက
ရည်တူ သဘောကကြည်ဖြူ ညီတူညာတူ ဝိုင်းကူဖေးမ ပြုလုပ်
ကြပါကုန်လော့။

ဥပုသ်သီလ

ဘောန္တော - ကိုယ်ဧဝံသုပါ ဆင်းရဲကွာ၍ ကမ္ဘာစစ်ဘေး
ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ရန်ဘေးအားလုံး ဆင်းရဲတုံးသည့် မြတ်ဆုံး
နိဗ္ဗာန် မနွေးမြန်မြန် ရရန်စိတ်ထား ချမ်းသာပွားဖို့ တရား
လိုလား အို...လူများတို့၊ တုမေ့ - လူနှင့် လူချင်း ရန်စစ်ကင်း၍
ကောင်းခြင်းလိုလား သင်လူများတို့သည်၊ ဥပေါသထဒီဝ -
သေသု-ရှစ်ရက်လပြည့် လကွယ်စေ့သည် ကြုံတွေ့တလ လေးရက်
ရသော ဗုဒ္ဓကျမ်းလာ သူတော်စွာတို့ မှန်စွာပျော်မေ့ ဥပုသ်
နေ့တို့၌၊ ဥပေါသထံ - ကျောင်းကန်ဘုရား ရိပ်သာများဟု

သံပွားဆူတိတ် ချမ်းသာရိပ်ငြိမ် ဥပုသ်အိမ်သို့ အချိန်မှန်သွား
စောင့်သုံးပွားရန် ဥပုသ်မှန်ကို၊ သမာဒိယထ - ရှစ်ပါးဂါယပါး
သီသမ္ပာဒ်ကို ရှုတ် ပွား ဆောက်တည် ကျင့် သုံး ချည် ကြ ပါ
ကုန်လော့။

ဒါန

ဘောဇ္ဇော-ကိုယ်ရောသူပါ ဆင်းရဲကွာ၍ ကမ္ဘာစစ်ဘေး
ငြိမ်ချမ်းရေးနှင့် ရန်ဘေးအားလုံး ဆင်းရဲတုံးသည့် မြတ်ဆုံး
နိဗ္ဗာန် မနေးမြန်မြန် ရရန်စိတ်ထဲ : ချမ်းသာ ပွားဖို့ တရား
လိုသား အို-လူအများတို့၊ တုမေ-လူနှင့် လူချင်း ရန်စစ်ကင်း၍
ကောင်းခြင်းလိုသား သင်လူများတို့သည်၊ ဒါနံ-မယဉ်ကျေးသူ
ယဉ်ကျေးဖြူ၍ လူသူကိစ္စ အ ဝကို ပြည့်ဝအောင်မြင် လူလျှင်
ကြည်ဖြူ နှုတ်ကြမ်းသူလဲ နှုတ်မှုချိုမြ ပီယဝါစာ ပြောစေပါရ
မြတ်ဒါနကို၊ ဒါနံ-နတ်ပြည် ဆောက်ကြောင်း စောင်းတန်း
ပမာ သံသရာခရီးမှာ ဣစ္ဆာသယ လိုဘိုင်းရသည့် ဓနရိက္ခာ
နှင့်တူ နိဗ္ဗူတက်လှမ်း ယမ်းဖြောင့်တန်း၍ စခန်းနိဗ္ဗာန်
ဆောက်ကြောင်းမှန်လှ မြတ်ဒါနကို၊ ဒေထ-တယောက်ထဲ အလှ
စုပေါင်းလူဖြင့် ကြည်ဖြူရှင်လန်း တတ်စွမ်းသမျှ လူဒါနံ-ကြ
ပါကုန်လော့။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု။

ဓမ္မသဝန

ဘောဇ္ဇော- ကိုယ်ရောသူပါ ဆင်းရဲကွာ၍ ကမ္ဘာစစ်ဘေး
ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ရန်ဘေးအားလုံး ဆင်းရဲတုံးသည့် မြတ်ဆုံး

နိဗ္ဗာန် မနှေးမြန်မြန် ရလှန်စိတ်သား ချမ်းသာပွားဖို့ တရား
လိုလား၊ အို....လူအများတို့၊ တုခမ္မ-လူနှင့်လူချင်း ရန်စစ်ကင်း၍
ကောင်းခြင်းလိုလား သင် လူအများတို့သည်၊ ဓမ္မ - ရပ်ပြစ်
ရှစ်ပါး လွန်မြေ-က်ငြား၍ ဘုရားပွင့်ထွန်း ကိုးခုစွန်းသည့်
နေဝန်းလပုံ ခေတ်ခကောင်းကြုံမှ ကြားနာရသော ဗုဒ္ဓဘုရား
ဟောဖော်ကြားညွှတ် တရားမွန်ကို၊ ဓမ္မ-ကောင်းစွာ-ဟောဘိ
ကိုယ်တွေ့သိရန် လက်ရှိဘဝ ကျင့်ကပြန်စွာ ရနိုင်ရာဟု လာလှည့်
ရှုပါ ခေါ်ထိုက်စွာတည့် ခန္ဓာကိုယ်ထဲ တရားစွဲအောင် မြန်ကျင့်
ဆောင်နှင်း ဉာဏ်ဆောင်လင်းမြင် ပညာရှင်တို့ ကိုယ်ပင် သီးခြား
သိနိုင်ငြားသည့် တရားမြတ်ကို၊ သုဏ္ဍာထ-ပူတယ် အေးတယ်
မိုးချုပ်တယ်နှင့် စောတယ်နီးဝေး ဆင်ခြေပေးနှင့် ရှောင်ပြေး
မဖယ် သဒ္ဓါကြွယ်လျက် တကယ်ကြိုးစား နာကြားလိုက်ကြပါ
ကုန်လော့။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု။

အမြတ်ဆုံး သုံးဆူ

ဘောဇ္ဇော - လူရောနတ်ပါ အို....သတ္တဝါ အပေါင်းတို့၊
ဗုဒ္ဓရတနာဒီဟိ - ဘုရားအစရှိသော ရတနာတို့နှင့်၊ ဝါ-ဘုရား
တရား သံဃာများနှင့်၊ သဒ္ဓါသံ-အဆင်းရော အချင်းပါ မတူ
ရာသော၊ အညွှန်းမ - သက်ရှိပေ သက်မဲ့ကုန် တစုံတရာ
တခုတပါး ဟခြားတယောက် မည်သည်၊ နတ္ထိ-ဘယ်ရပ်ဌာနီ
ဘယ်ရွာပြည်နှင့် ဘယ်ဆီမှာမှ မရမရှိပါလေ။

ဘောဇ္ဇော - ကိုယ်ရောသူပါ ဆင်းရဲကွာ၍ ကမ္ဘာစစ်ဘေး
ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ရန်ဘေးအားလုံး ဆင်းရဲတုံးသည့် မြတ်ဆုံး

နိဗ္ဗာန် မနှေးမြန်မြန် ရရန်စိတ်ထား ချမ်းသာပွားဖို့ တရား
 လိုလား အို...လူများအပေါင်းတို့၊ တုမေ့လူနှင့်လူချင်း ရန်စစ်
 ကင်း၍ ကောင်းခြင်းလိုလား သင်လူများတို့သည်၊ တိဏှံ
 ရတနာနံ - ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာအားဖြင့် သုံးပါးမြတ်စွာ
 ရတနာတို့အား၊ သက္ကာရံ ကောင်းစွာကော်ရော် ကံသုံးဖော်
 ဖြင့် ပူဇော်မှုကို၊ ကရောထ - အသက်ရှည်စွာ အနာမဲ့ရေး
 ရန်ဘေးကင်းကြောင်း ကောင်းမှုမဂ်လာ ဖြစ်ပါစေကြောင်း
 ဆုမွန်တောင်းလျက် စုပေါင်းညီညွတ် ပြုလိုက်ပါကုန်စေ။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု။

—

အနာမျိုး ၉၆.ပါး

- ၁။ မျက်စိအနာ၊
- ၂။ နှာခေါင်းတွင်းအနာ၊
- ၃။ နှာခေါင်းအနာ၊ ထိပ်ကပ်နှာရည်ယိုအနာ၊
- ၄။ လျှာအနာ၊
- ၅။ ကိုယ်အနာ၊ ခြေသေ့လက်သေစသော အနာ၊
- ၆။ ဦးခေါင်းအနာ၊
- ၇။ နားရွက်အနာ၊
- ၈။ ခံတွင်းအနာ၊
- ၉။ သွားအနာ၊
- ၁၀။ ချောင်းဆိုးအနာ၊
- ၁၁။ ရှူနာ၊ ငန်းနာ၊
- ၁၂။ နှာခေါင်းဖွတ်သိုအနာ၊
- ၁၃။ ကိုယ်လုံးပူသောအနာ၊ ရင်ပူရင်ကြပ်ရင်ပြည့်အနာ၊
- ၁၄။ အပူဝင်အနာ၊
- ၁၅။ ပြတက်ဖျားအနာ၊
- ၁၆။ ဒွေးဝန်းဖျားအနာ၊
- ၁၇။ အဘိညာဏ်ဖျားအနာ၊
- ၁၈။ မန်းဖျားအနာ၊
- ၁၉။ ငန်းဖျားအနာ၊
- ၂၀။ သန္နိပါတ်ဖျားအနာ၊

- ၂၁။ ဝမ်းဦး လေထိုးကျင်သော အနာ။ အသည်းကြီး၊
အဆုတ်ကြီး၊ သရက်ရုက်ကြီး၊ အသည်းလံ၊ အဆုတ်
လံ၊ သရက်ရုက်လံအနာ။
- ၂၂။ မှိုင်းတွေမိန်းမောသောအနာ။
- ၂၃။ ဝမ်းသွေးစစ်သွန်သောအနာ။
- ၂၄။ ဝမ်းသွေးစစ်ပိတ်ကိုက်သောအနာ။
- ၂၅။ မျက်စိတံကျင်အနာ။
- ၂၆။ နားတံကျင်အနာ။
- ၂၇။ နှာခေါင်းတံကျင်အနာ။
- ၂၈။ သွားတံကျင်အနာ။
- ၂၉။ ဦးခေါင်းတံကျင်အနာ။
- ၃၀။ လည်ကုပ်တံကျင်အနာ။
- ၃၁။ လက်ဖျံရိုးတံကျင်အနာ။
- ၃၂။ ကျောက်ဆစ်ရိုးတံကျင်အနာ။
- ၃၃။ ခါးတံကျင်အနာ။
- ၃၄။ ရင်တံကျင်အနာ။
- ၃၅။ နံဘေး နံတောင် တံကျင်အနာ။
- ၃၆။ ဆီးစပ်ပေါင်ခြံတံကျင်အနာ။
- ၃၇။ ပုဆစ်တံကျင်အနာ။
- ၃၈။ မြင်းခေါင်းတံကျင်အနာ။
- ၃၉။ လက်မောင်းတံကျင်အနာ။
- ၄၀။ ဖဝါးတံကျင်အနာ။
- ၄၁။ အပ်ဖြင့်ထိုးဆွသည့်ပမာ ကိုက်ခဲသောအနာ။

- ၄၂။ သမင်နီနုနာ၊
 ၄၃။ သမင်နက်နုနာ၊
 ၄၄။ သမင်ဖြူနုနာ၊
 ၄၅။ သမင်ယက်နုနာ၊
 ၄၆။ နွားနို့ပမာ အထွတ်အထွတ် ပေါက်သောအနာ၊
 ၄၇။ ပဒုမာကြာရွက်ပမာ အကွက်နာ၊
 ၄၈။ တင်းတိတ်အနာ၊
 ၄၉။ ညှင်းအနာ၊
 ၅၀။ ဆေးကု၍ မလွတ်နိုင်သည့် ဇာတိဖြစ်သော ကုတ်
 ဟီးနာ၊
 ၅၁။ သာနာရုပ်အနာ၊
 ၅၂။ သည်းခြေပျက်၍ ရူးသောအနာ၊
 ၅၃။ ဘီလူးဖမ်း၍ ရူးသောအနာ၊
 ၅၄။ နတ်ဖမ်း၍ ရူးသောအနာ၊
 ၅၅။ ဝက်ရူးအနာ၊
 ၅၆။ ကြက်ရူးအနာ၊
 ၅၇။ သောကအားကြီး၍ ရူးသောအနာ၊
 ၅၈။ ပွေးအနာ၊
 ၅၉။ ယားနာကြီးအနာ၊
 ၆၀။ ဝဲကြီးအနာ၊
 ၆၁။ လက်သည်း ခြေသည်း ခြစ်မိ၍ ဖြစ်သောအနာ၊
 ၆၂။ ခြေသည်း လက်သည်း ပုပ်သောအနာ၊
 ၆၃။ မီးလောင်ဖူးပမာ အဖူးပေါက်သောအနာ၊
 ၆၄။ အနာမီး အနာလျှံအနာ၊

- ၆၅။ တိမ်တက်အနာ၊
 ၆၆။ ခံတွင်းမှ သွေးအံသောအနာ၊
 ၆၇။ နှာခေါင်းမှ သွေးယိုသောအနာ၊
 ၆၈။ သည်းခြေဖျားအနာ၊
 ၆၉။ သွေးထူလာသရောအနာ၊
 ၇၀။ လေထူလာသရောအနာ၊
 ၇၁။ ယောက်ျားကိုယ် အမြဲခိုင်မာ၍နေသော ပတ္တထူ
 လာသရောအနာ၊
 ၇၂။ သုက်ပြေးထူလာသရောအနာ၊
 ၇၃။ မှတ်တထူလာသရောအနာ၊
 ၇၄။ ပိတ္တထူလာသရောအနာ၊
 ၇၅။ ဂရင်ကျိထူလာသရောအနာ၊
 ၇၆။ ဘင်ထွက်ထူလာသရောအနာ၊
 ၇၇။ အဖူးပေါက်သော ကျောက်အနာ၊
 ၇၈။ ဝက်သက်အနာ၊
 ၇၉။ ပဲသီတာအနာ၊
 ၈၀။ ဆတ်ဆံရှိသော 'ထွတ်မြင်းအနာ၊
 ၈၁။ ဝက်ခြံအနာ၊
 ၈၂။ သွေးမြင်းသရိုက်အနာ၊
 ၈၃။ လေမြင်းသရိုက်အနာ၊
 ၈၄။ သည်းခြေမြင်းသရိုက်အနာ၊
 ၈၅။ သလိပ်မြင်းသရိုက်အနာ၊
 ၈၆။ မျက်စိမြင်းသရိုက်အနာ၊
 ၈၇။ နားမြင်းသရိုက်အနာ၊

- ၈၈။ နှာခေါင်းမြင်းသရိုက်အနာ၊
 ၈၉။ ရေစီးကမ်းပြို သွားမြင်းသရိုက်အနာ၊
 ၉၀။ ကျင်ငယ်ကြောင်း မြင်းသရိုက်အနာ၊
 ၉၁။ သူတပါး လုံ့လပယောဂကြောင့် ဖြစ်သောအနာ၊
 ၉၂။ အအေး၊ အပူနှိပ်စက်သောအနာ၊
 ၉၃။ ဆမင်းငတ်၊ ရေငတ်သောအနာ၊
 ၉၄။ ကျင်ကြီးနှိပ်စက်သောအနာ၊
 ၉၅။ စမြင်းခံ၍ ကျင်ကြီးမသွားသောအနာ၊
 ၉၆။ ကျင်ငယ်နှိပ်စက်သော ဆီးအောင့်အနာ။
-

ဗုဒ္ဓဘာသာ က-ကြီး၊ ခ-ခွေး ဩကာသကန်တော့ခန်းနှင့်

သီလပေးတရားတော်

အနန္တငါးပါး ဦးထိပ်ထား

ဘေးရန်ကင်းကွာ ချမ်းသာပွားအောင်
မြတ်ဘုရားက စောင့်ရှောက်တယ်။

ရန်ဆိုးကင်းကွာ ချမ်းသာပွားအောင်
မြတ်တရားက စောင့်ရှောက်တယ်။

ဒဏ်ဆိုးကင်းကွာ ချမ်းသာပွားအောင်
မြတ်သံဃာများက စောင့်ရှောက်တယ်။

လောကလူ့ရှာ ချမ်းသာရအောင်
မိန့်ငဲ့ဖက် စောင့်ရှောက်တယ်။

အသိအလိမ္မာ ပညာပွားအောင်
ဆရာသမားက စောင့်ရှောက်တယ်။

မရေတွက်နိုင် ကျေးဇူးများလို့
အနန္တငါးပါး ခေါ်ပါတယ်။

အိမ်ရာဝင်သော် - ရိညုတ်ကျိုးလို့
ရှိခိုးဝပ်ချ အိမ်ရမယ်။

ကျေးဇူးရှင်တွေ ဆုံးမစကားကို
လေးစားလိုက်နာ ကျင့်ရမယ်။

အနန္တငါးပါး ဦးထိပ်ထား
ကြီးပွား ချမ်းသာမယ်။

အဲဒါမှ လိမ္မာရွှေသွေး လူယဉ်ကျေး
ပျံ့မွှေး ကောင်းဂုဏ်ကြွယ်။